

**BEVERĪNAS NOVADA PAŠVALDĪBAS
INTEGRĒTĀ
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2019. – 2024.GADAM**

II DAĻA - STRATĒĢISKĀ DAĻA

ANOTĀCIJA

Beverīnas novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019.–2024.gadam (turpmāk Attīstības programma 2019-2024) ir vidējā termiņa plānošanas dokuments, kas izstrādāts saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumu, Teritorijas attīstības plānošanas likumu, un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sagatavotajiem Metodiskiem ieteikumiem attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī 2014.gada redakcijā. Attīstības programma 2019-2024 pēc iespējas ir saglabājusi pēctecību ar Beverīnas novada pašvaldības integrētās attīstības programmu 2012.–2018.gadam, kā arī veidota saskaņā ar Beverīnas novada teritorijas plānojumu 2012.–2024.gadam un Beverīnas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2012.–2024.gadam. Attīstības programmai 2019-2024 nav piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (Vides pārvaldības valsts biroja 30.04.2019. lēmums Nr. 4-02/21).

Attīstības programmas 2019-2024 loma ir:

apzināt un novērtēt Beverīnas novada pašvaldības rīcībā esošos resursus (dabas resursi, infrastruktūra, cilvēkresursi), piedāvājot skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai;

mērķtiecīgi plānot rīcības un investīcijas, kas ir pamats pašvaldības budžeta plānošanai;

sekmēt visa veida investīciju piesaisti, kas ir pamats valsts atbalsta plānošanai, ārvalstu un vietējo privāto investīciju piesaistei;

sekmēt Beverīnas novada teritorijas atpazīstamību.

Attīstības programmā 2019-2024 ir ietvertas šādas sadaļas:

pašreizējās situācijas raksturojums;

stratēģiskā daļa – vidēja termiņa attīstības prioritātes, mērķi un rīcību virzieni;

rīcību plāns un investīciju plāns – pasākumu kopums, pasākumu realizācijas laiks un atbildīgie, kā arī investīciju projektu kopums un to sasaiste ar atbildīgajiem izpildītājiem un finanšu resursiem;

dokumenta ieviešanas uzraudzības kārtība – uzraudzības un ziņojuma sagatavošanas kārtība, mērķu sasniegšanas rezultatīvie rādītāji;

pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem.

SATURS

1. PLĀNOŠANAS KONTEKSTS UN TIESISKAIS IETVARŠ	4
1.1. Valsts normatīvie akti	4
1.2. Saistītie plānošanas dokumenti	5
1.2.1. Starptautiskais līmenis	5
1.2.2. Nacionālais līmenis	6
1.2.3. Reģionālais līmenis	111
1.2.4. Vietējais līmenis: horizontālais	123
1.2.5. Vietējais līmenis: iekšējais	166
2. BEVERĪNAS NOVADA PAŠVALDĪBAS ATTĪSTĪBAS VIDĒJA TERMIŅA PLĀNOŠANAS INFORMATĪVAIS IETVARŠ	177
2.1. Vispārējie informatīvie pamati	177
2.2. Beverīnas novada kopējā SVID analīze	177
2.3. Iedzīvotāju aptaujas galvenie rezultāti	20
2.4. Citu interešu grupu aptauju rezultāti	24
2.4.1. Kaimiņu pašvaldību speciālistu un sadarbības partneru viedokļi	24
2.4.2. Novada uzņēmēju viedokļi	25
2.5. Attīstības programmas 2012-2018 ieviešanas novērtējums	25
3. BEVERĪNAS NOVADA VIDĒJA TERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA	28
3.1. Attīstības vadlīnijas novada ilgtermiņa plānošanas elementos	288
3.2. Beverīnas novada vidēja termiņa attīstības prioritātes	299
3.3. Beverīnas novada vidēja termiņa attīstības mērķi un rīcību virzieni	29

1. PLĀNOŠANAS KONTEKSTS UN TIESISKAIS IETVARŠ

Teritorijas attīstības plānošanas pamatu veido divi ietvari:

- Normatīvais ietvars - regulē plānošanas procesu un plānošanas dokumentos ietveramos principus;
- Plānošanas ietvars - nosaka saistīto plānošanas dokumentu nostādņu iekļaušanu konkrētā plānošanas dokumentā.

1.1. VALSTS NORMATĪVIE AKTI

Attīstības programma 2019-2024 ir izstrādāta, ievērojot valsts normatīvo aktu sistēmu, kas regulē attīstības plānošanas procesus Latvijā:

Attīstības plānošanas sistēmas likums (APSL; 2008.);

Teritorijas attīstības plānošanas likums (TAPL; 2011.);

Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumi Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”;

Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr. 970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”.

TAPL definē attīstības programmu kā vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums plānošanas reģiona vai vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai. Saskaņā ar TAPL 3.pantu, teritorijas attīstības plānošanā ievēro APSL nostiprinātos principus:

- 1) **ilgtspējības princips** – teritorijas attīstību plāno, lai saglabātu un veidotu esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību;
- 2) **pēctecības princips** – jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi;
- 3) **vienlīdzīgu iespēju princips** – nozaru un teritoriālās, kā arī privātpersonu un sabiedrības intereses tiek vērtētas kopsakarībā ar mērķi veicināt attiecīgās teritorijas ilgtspējīgu attīstību;
- 4) **nepārtrauktības princips** – teritorijas attīstību plāno nepārtraukti, elastīgi un cikliski, uzraugot šo procesu un izvērtējot jaunāko informāciju, zināšanas, vajadzības un iespējamās risinājumus;
- 5) **atklātības princips** – teritorijas attīstības plānošanā un dokumentu izstrādē iesaista sabiedrību un nodrošina informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu;
- 6) **integrētas pieejas princips** – ekonomiskie, kultūras, sociālie un vides aspekti tiek saskaņoti, atsevišķu nozaru intereses tiek koordinētas, teritoriju attīstības prioritātes tiek saskaņotas visos plānošanas līmeņos, sadarbība ir mērķtiecīga, un tiek novērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi;

- 7) **daudzveidības princips** – teritorijas attīstību plāno, ņemot vērā dabas, kultūrvides, cilvēku, materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību;
- 8) **Savstarpējās saskaņotības princips** – teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā, savstarpēji saskaņojot un izvērtējot citos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto.

1.2. SAISTĪTIE PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

1.2.1. Starptautiskais līmenis

Svarīgākie starptautiskie politikas un attīstības plānošanas dokumenti, un to ieviešanas līdzekļi, kas ņemti vērā, izstrādājot Attīstības programmu 2019-2024 ir:

Stratēģija „Eiropa 2020”;

ES teritoriālā kohēzija;

ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam;

pārrobežu sadarbības programmas;

Lisabonas stratēģija.

Stratēģijas „**Eiropa 2020**” pamatā ir trīs savstarpēji saistīti mērķi:

gudra izaugsme (izglītība, zināšanas un inovācija);

ilgtspējīga izaugsme (resursu efektīvi izmantojama, videi draudzīgāka un konkurētspējīgāka ekonomika);

integrējoša izaugsme (augsta nodarbinātības un ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija).

Lai sasniegtu šos mērķus, nepieciešams realizēt vairākas pamatiniciatīvas, piemēram: ieviest inovācijas, attīstot zinātni un pētniecību;

likvidējot plaisu starp zinātni un tirgu, ieviest digitālo vienoto tirgu, kura pamatā ir īpaši ātrs internets;

atbalstīt pāreju uz ekonomiku, kurā efektīvi izmanto resursus, un kas rada zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni;

veicināt uzņēmējdarbību un attīstīt jaunas iemaņas;

nodrošināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, palīdzot trūcīgiem un sociāli atstumtiem cilvēkiem un sniedzot viņiem iespēju, būt aktīvai sabiedrības daļai.

ES teritoriālā kohēzija balstās uz Eiropas teritoriālās attīstības perspektīvu (1999) un Eiropas telpiskās attīstības plānošanas instrumentu (ESPON), to papildinājuši, Kopienas kohēzijas stratēģiskās pamatnostādnes (2006), Eiropas Komisijas Piektais ziņojums par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju (2010) un citi dokumenti. Teritoriālā kohēzija nosaka visu teritoriju saskaņotas un ilgtspējīgas attīstības veicināšanu, pamatojoties uz teritoriālajām iezīmēm un resursiem. Teritoriālās kohēzijas principi ir jāņem vērā, īstenojot visas politikas jomas visos administratīvajos līmeņos.

ES Stratēģijā Baltijas jūras reģionam (2009) ir izvirzīti četri svarīgākie uzdevumi:

veicināt vides ilgtspēju reģionā;

kāpināt Baltijas jūras reģiona ekonomisko izaugsmi un labklājību;

sekmēt Baltijas jūras reģiona pieejamību un pievilcību;

vairot Baltijas jūras reģiona drošību.

Stratēģijas ietvaros ir Ziemeļu dimensija, kuras ietvaros notiek arī sadarbība ar trešajām valstīm reģionā (tai skaitā Krieviju). Latvijai nozīmīgie virzieni: Baltijas enerģijas tirgus

starpsavienojumu plāns, trans-Eiropas transporta tīkls un tā savienojums ar ES kaimiņvalstīm, kopīga Baltijas jūras reģiona izglītības un pētniecības lauka attīstība u.c.

Pārrobežu sadarbības programmas paredzētas pārrobežu sadarbības veicināšanai ar kopēju vietēju un reģionālu ierosmju palīdzību un starpvalstu sadarbību, piemēram, Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programma, Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programma u.c.

Lisabonas stratēģija ir Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības plāns un tā īstenošanas process, kuru Eiropas Savienības dalībvalstis apstiprināja ES valstu un valdību vadītāju sanāksmē Lisabonā 2000.gadā, ar mērķi risināt problēmas, kas saistītas ar lēno Eiropas Savienības ekonomisko attīstību, atpalcību tehnoloģiju jomā, nepietiekošo darba produktivitātes izaugsmi u.c. jomās.

Stratēģisko mērķi paredzēts sasniegt, balstoties uz trīs galvenajiem pīlāriem:

Ekonomikas pīlārs – Eiropas Savienības un tās valstu ekonomiku pārveidot par dinamisku zināšanu ekonomiku, galveno uzsvāru liekot uz inovācijām. Ekonomikai pastāvīgi jāmainās, pielāgojoties informācijas sabiedrībai raksturīgajām izmaiņām, kā arī zinātnes un pētījumu sasniegumiem;

Sociālais pīlārs – pilnveidot Eiropas Savienības sociālo modeli, investējot cilvēkresursos un cīnoties ar sociālo atstumtību. Dalībvalstīm jāpalielina investīcijas izglītībā un profesionālajā apmācībā, aktīvāk jāveicina nodarbinātība un iedzīvotāju piemērošanās zināšanu sabiedrības modelim;

Apkārtējās vides pīlārs – ekonomiskā izaugsme nav saistāma tikai ar dabas resursu izmantošanu.

1.2.2. Nacionālais līmenis

Galvenie nacionālā līmeņa politikas un attīstības plānošanas dokumenti ir:

Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam;

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam;

Latvijas nacionālā reformu programma „ES 2020” stratēģijas īstenošanai;

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.–2019.gadam;

darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība”.

Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (2010.) ir galvenais valsts attīstības plānošanas dokuments, kurā Vidzemes reģiona un Beverīnas novada intereses ir nozīmīgas galvenokārt šādās prioritātēs:

ieguldījumi cilvēkkapitālā;

inovatīva un efektīva ekonomika;

daba kā nākotnes kapitāls;

telpiskās attīstības perspektīva;

inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība.

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam (NAP) ir hierarhiski augstākais nacionāla līmeņa vidēja termiņa plānošanas dokuments. NAP vadmotīvs ir „Ekonomikas izrāviens” un trīs prioritātes:

- 1) Tautas saimniecības izaugsme,
- 2) Cilvēka drošumspeja,
- 3) Izaugsmei atbalstošas teritorijas.

Tās atbilst gan ilgtspējīgas plānošanas pieejai, gan arī Latvija-2030 un Nacionālajā reformu programmā noteiktajai struktūrai. Visas trīs prioritātes atbalsta viena otru, un ir īstenojamas tikai to savstarpējā sasaitē.

Prioritāte „**Tautas saimniecības izaugsme**” pārvaldības līmenī tiešā veidā nav pašvaldības atbildības sfērā, taču vēsturiski izveidojušos situāciju izmantošana kopā ar vietēja līmeņa atbalsta mehānismiem var dot nozīmīgu ieguldījumu šajā prioritātē.

Prioritāte „**Cilvēka drošumspēja**”, līdzās valsts politiskajiem uzstādījumiem, ir arī tiešā vietējās pārvaldības atbildībā un interesēs. Cilvēks ar pietiekamu drošumspēju spēj rast attīstības un problēmu risinājumus ne tikai sev un tuvākajiem, bet arī pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē. Cilvēks ar nepietiekamu drošumspēju neprot saskatīt iespējas izaugsmei, jūtas apdraudēts, neuzticas citiem, neredz savu saikni ar valsti un neiesaistās tās dzīvē. Prioritātes mērķis ir **radīt spēcīgu vidussķiru un nodrošināt tautas ataudzi Latvijā – valstī, kur ikkatram cilvēkam ir iespējas gādāt par savu, savu tuvinieku un Latvijas attīstību.**

Prioritāte „**Izaugsmi atbalstošas teritorijas**” vērsta uz priekšnoteikumu radīšanu ilgtspējīgai un līdzsvarotai ekonomiskajai attīstībai Latvijas teritorijā. Latvija ir neliela valsts ar lielu dabas un cilvēku resursu daudzveidību. Izvirzītie rīcības virzieni paredz gudru un efektīvu pieejamo resursu apsaimniekošanu, teritoriālās attīstības iespēju izmantošanu un apdraudējumu mazināšanu. Par pamatu tiek izmantots Latvija-2030 nākotnes telpiskās struktūras noteiktais attīstības centru modelis, kas ierobežotu resursu apstākļos paredz ieguldījumu koncentrēšanu nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros (9+21). Beverīnas novads diemžēl nav šo attīstības centru sarakstā.

Par attīstības centru tiek definēta teritorija, kur ir resursu (t.sk. cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija, un kas veicina apkārtnes teritorijas attīstību. Valsts nozīmīgāko (primāro) attīstības centru tīklu veido starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri, jo tajos koncentrējas lielākā daļa valsts iedzīvotāju, ekonomiskā un sociālā aktivitāte.

Prioritātei ir divi mērķi, no kuriem pirmais attiecināms arī uz Beverīnas novadu - **radīt līdzvērtīgākas darba iespējas un dzīves apstākļus visiem iedzīvotājiem, izmantojot teritoriju attīstības potenciālus un unikālos resursus.** Otrais mērķis uz Beverīnas novadu nav attiecināms, jo runā tikai par Rīgu kā starptautiska mēroga attīstības centru. Prioritātei ir trīs rīcības virzieni, kas ir aktuāli arī Beverīnas novadam:

ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana;
pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai;
dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana.

NAP 2020 prioritāšu saskaņotība ar Beverīnas novada pašvaldības integrētās attīstības programmas 2019.-2024.gadam uzstādījumiem attēlota 1.tabulā.

1. TABULA

Saskaņotība ar NAP 2020

“NAP 2020” RĪCĪBAS VIRZIENI	ATBILSTOŠIE ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS UZSTĀDĪJUMI
Prioritāte “Tautas saimniecības izaugsme”	
1. Augstražīga un eksportspējīga ražošana un starptautiski	RV3.2. Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta uzņēmējdarbību motivējoša

konkurētspējīgi pakalpojumi	politika; RV3.3. Izmantots kultūrvēsturiskais mantojums un teritorijas unikālie objekti tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai;
2. Izcila uzņēmējdarbības vide	RV3.2. Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta uzņēmējdarbību motivējoša politika;
3. Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība	RV1.2. Ikvienam dota iespēja iegūt zināšanas, attīstīt dzīves prasmes, lokālpatriotismu, pašaktivitāti un personīgo iniciatīvu visa mūža garumā; RV2.2. Saglabāta un attīstīta sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai;
4. Energoefektivitāte un enerģijas ražošana	RV2.1. Saglabāta un attīstīta tehniskā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai;
Prioritāte “Cilvēka drošumspeja”	
5. Cienīgs darbs	RV3.2. Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta uzņēmējdarbību motivējoša politika; RV1.2. Ikvienam dota iespēja iegūt zināšanas, attīstīt dzīves prasmes, lokālpatriotismu, pašaktivitāti un personīgo iniciatīvu visa mūža garumā; RV2.2. Saglabāta un attīstīta sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai; RV1.3. Nodrošināta veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība un attīstība Beverīnas novadā;
6. Stabili pamati tautas ataudzei	RV1.3. Nodrošināta veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība un attīstība Beverīnas novadā; RV2.2. Saglabāta un attīstīta sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai;
7. Kompetenču attīstība	RV1.2. Ikvienam dota iespēja iegūt zināšanas, attīstīt dzīves prasmes, lokālpatriotismu, pašaktivitāti un personīgo iniciatīvu visa mūža garumā;
8. Vesels un darbaspējīgs cilvēks	RV1.3. Nodrošināta veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība un attīstība Beverīnas novadā; RV2.2. Saglabāta un attīstīta sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai; R1.5. Nodrošināta sporta un aktīvās atpūtas iespēju pieejamība un kvalitāte;
9. Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats	RV1.4. Nodrošināta kvalitatīva kultūrvide, pakalpojumu pieejamība un dažādošana; RV3.4. Uz novada atpazīstamību vērstas darbības;
Prioritāte “Izaugsmi atbalstošas teritorijas”	
10. Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana	RV3.2. Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta uzņēmējdarbību motivējoša politika;

11. Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai	RV1.1. Droša un kvalitatīva dzīves vide, radot labvēlīgus apstākļus jaunu dzīvesvietu izveidei novada teritorijā; RV2.3. Attīstīta pakalpojumu pieejamība un kvalitāte; RV3.1. Vietējiem iedzīvotājiem, esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem nodrošināta pievilcīga un viņu vajadzībām atbilstoša pārvaldība;
12. Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana	RV1.6. Pievilcīgas vides radīšana sakoptībai, rekreācijai un saturīga brīvā laika pavadīšanai, dabas resursu uzlabošana un vides risku mazināšana Beverīnas novada teritorijā; RV3.3. Izmantots kultūrvēsturiskais mantojums un teritorijas unikālie objekti tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai;

Attīstības programmas izstrādes laikā vienlaicīgi norisinās arī jauna NAP 2027 izstrāde. NAP 2027 prioritātes ir balstītas uz dzīves kvalitātes pieeju, mērķis ir dzīves kvalitātes pieaugums visiem. Par prioritātēm plāna kodola izstrādātāji pašreiz izraudzījušies sešas:

- Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki. Tas paredz atbalstu ģimenēm, veselīgu dzīvesveidu, veselības aprūpi un sociālo iekļaušanu.
- Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei. Šis ietvars paredz kvalitatīvas mūža izglītības iespējas, izglītības pieejamību.
- Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība – ietverot uzskaitījumu, ko tas ietver (produktivitāte, uzkrājumi stabilitātei, nodarbinātības līmenis, cienīgs darbs un ienākumi u. c.).
- Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība – ietverot gan vides aspektus un pakalpojumus, gan mājokļu politiku.
- Kultūra un sports – šo prioritāti paredzēts skatīt divās dimensijās: kā cilvēki paši iesaistās attiecīgajās aktivitātēs un no biznesa viedokļa, ko kultūra un sports var dot ekonomikai.
- Drošība – ietverot gan sabiedrības drošību, jo gribam dzīvot drošā valstī, kurā ir zema noziedzība, gan tiesiskumu, gan uzticēšanos savai valstij.

Padziļināta izvērtēšana Attīstības programmas atbilstībai netiek veikta, ņemot vērā to, ka šie ir tikai plānotie virzieni jaunajam NAP 2027, taču pašvaldības Attīstības programmā visi prioritārie virzieni ir ietverti un ir pilnībā atbilstoši.

Latvijas nacionālajā reformu programmā „ES 2020” stratēģijas īstenošanai (2011.) noteiktais valsts mērķis ir veicināt izaugsmi un nodarbinātību, nodrošinot vidējā termiņā IKP pieauguma tempus 4-5% apmērā un augstu nodarbinātības līmeni 73% apmērā līdz 2020.gadam. Programmā paredzēti pasākumi, kas attiecināmi arī uz Beverīnas novadu.

- Nodarbinātības līmeņa sasniegšanai:
  - uzņēmējdarbības vides uzlabošana, radot atbilstošu infrastruktūru, sniedzot finansiālu atbalstu komercdarbības attīstībai;
  - strukturālā bezdarba samazināšana, ekonomiski aktivizējot darbaspēku, sekmējot pašnodarbinātību;

Ieguldījumu palielināšanai pētniecībā un attīstībā:

- inovatīvu komersantu atbalstīšana;
- skolu nepabeigušo jauniešu īpatsvara samazināšana;
- dažāda līmeņa izglītības pieejamības nodrošināšana.

Nabadzības līmeņa samazināšanas mērķa sasniegšanai:

- uz ģimenēm ar bērniem vērsti sociālās aizsardzības pasākumi;
- nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto personu līdzdalības darba tirgū veicināšana.

Energoefektivitātes palielināšana:

- mājokļu siltināšana;
- energoefektivitātes paaugstināšana sabiedriskās un ražošanas ēkās;
- efektīvas apgaismojuma infrastruktūras ieviešana pašvaldību publiskajās teritorijās.

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.–2019.gadam ilgtermiņa mērķi tiek pārņemti no NAP. Kā vidēja termiņa attīstības mērķi tiek nosaukti divi:

sekmēt teritorijās uzņēmējdarbības attīstību un darbavietu radīšanu, veicināt darbavietu un pakalpojumu sasniedzamību, kā arī uzlabot pakalpojumu kvalitāti un pieejamību; stiprināt reģionu un pašvaldību rīcībspēju un lomu savas teritorijas attīstības veicināšanā.

Pirmā mērķa ietvaros ir paredzēts atbalsts reģionālas nozīmes attīstības centriem, definējot trīs atbalsta virzienus:

uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstību;

pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšana/uzlabošanu;

transporta infrastruktūras sakārtošana un attīstību.

Transporta infrastruktūras sakārtošana un, attīstībā īpaši uzsvērts, ir nepieciešamais atbalsts, nodrošinot pakalpojumu un darbavietu sasniedzamību arī lauku iedzīvotājiem, sakārtojot autoceļus.

Pamatnostādnēs paredzēts arī specifisks atbalsts lauku attīstības telpai, atbilstoši stratēģijā „Latvija-2030” un NAP 2012-2020 definētajam, ar ko tiek saprastas teritorijas, kuras atrodas ārpus 9 republikas pilsētām un 21 attīstības centram:

uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstība atbilstoši pašvaldības noteiktajai teritorijas specializācijai uzņēmējdarbībā (publiskās transporta infrastruktūras attīstība uzņēmējdarbības teritorijām u.tml., t.sk. lauku ekonomikas dažādošanai, sekmējot nodarbinātību laukos);

pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšana/uzlabošana atbilstoši lauku attīstības telpai noteiktajam publisko individuālo pakalpojumu „grozam” (kur iespējams, samazinot izmaksas un/vai īstenojot pakalpojumu infrastruktūras kombinēšanu (jomas: kultūra, veselība, sociālie pakalpojumi, izglītība, zinātne, jaunatne un sports));

transporta infrastruktūras sakārtošana un attīstība sasniedzamībai novada ietvaros (t.i. autoceļi, kas savieno pārējo novada teritoriju ar starptautiskās, nacionālas, reģionālas un novadu nozīmes attīstības centriem);

vietējo rīcības grupu aktivitātes lauku teritoriju attīstības sekmēšanā (pašvaldību attīstības programmas papildinošas rīcības kompleksai teritoriju attīstībai).

Attiecībā uz otro mērķi, Beverīnas novadam būtiska ir nostādne palielināt **pašvaldību lomu** demogrāfiskās situācijas uzlabošanā vietējā līmenī un tai pakārtotie atbalsta virzieni:

mājokļu pieejamības veicināšana (piemēram, pašvaldības īpašumā esošo mājokļu noma, apbūves iespēju radīšana);

sabiedrības informēšanas pasākumi par ģimeni un bērniem kā vērtību.

Darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība”. Balstoties uz Partnerības līgums Eiropas Savienības investīciju fondu ieviešanai 2014.–2020.gada plānošanas periodam analizētiem konkurētspējas attīstību kavējošiem faktoriem, darbības programmas ietvaros tiek izvirzītas šādas vispārējas kohēzijas politikas fondu attīstības prioritātes:

- 1) tautsaimniecības ražīguma, pievienotās vērtības, inovāciju, pētniecības un zinātnes kvalitātes līmeņa celšana;
- 2) ilgtspējīga un efektīva transporta infrastruktūra;
- 3) ilgtspējīga dabas un kultūras resursu izmantošana;
- 4) augsts nodarbinātības līmenis iekļaujošā sabiedrībā;
- 5) kvalitatīva un efektīva izglītības sistēma;
- 6) līdzsvarota un ilgtspējīga teritoriālā attīstība.

Dokumentā ir sniegts pārskats par situāciju attiecībā uz katru no šīm prioritātēm Latvijā, norādītas indikatīvi atbalstāmās darbības to ietvaros un pieejamais finansējums.

Daļa no citētajiem punktiem ir tieši saistīti ar Beverīnas novada attīstību un atspoguļojas Attīstības programmas 2019-2024 prioritātēs, mērķos un rīcības virzienos.

1.2.3. Reģionālais līmenis

Izmantotie reģionālie politikas un attīstības plānošanas dokumenti ir:

- Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030;
- Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015.–2020.gadam,

Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 (.....) mērķis ir sekmēt līdzsvarotu reģiona sociālo, ekonomisko un teritoriālo attīstību, īstenojot uz elastīgumu vērstu integrētu starpsektoru attīstības politiku, kas nodrošina reģiona ekonomisko un teritoriālo priekšrocību izmantošanu iedzīvotāju labklājības un drošumspējas palielināšanai. Stratēģiskie virzieni:

- **Cilvēks** - Uzlabot Vidzemes reģiona iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti (Kvalitatīva, pieejama un daudzpusīga izglītība, Sociālā drošība un veselība);
- **Ekonomika** - Palielināt Vidzemes reģiona ekonomisko vērtību, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un palielinot ekonomisko ilgtspēju (Ilgtspējīgas uzņēmējdarbības un inovāciju vide, Ilgtspējīga energoefektīva ekonomika);
- **Teritorija** - Uzlabot Vidzemes reģiona sasniedzamību, pieejamību un pievilcību, Saglabāt un attīstīt Vidzemes savdabīgo kultūrtelpu, Veidot ilgtspējīgu un labi funkcionējošu Vidzemes pilsētu tīklu, kas balstīts uz savstarpējās sadarbības un papildinātības principiem (Pieejams reģions, Vietu pievilcība);

Šie stratēģiskie virzieni sasaucas arī ar Beverīnas novada attīstības atslēgvārdiem.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2015.–2020.gadam vidēja termiņa prioritātes definētas kā:

- Darba tirgus prasmju un uzņēmējspējas attīstība;
- Veselība;
- Sociālā drošība;
- Tematiskie tīklojumi un zināšanu pārnese;
- Efektīva uzņēmējdarbības atbalsta sistēma;
- Ilgtspējīga energosistēma;
- Dabas kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana;

- Sabiedriskais transports un ceļi;
- Ilgtspējīga un pievilcīga dzīves vide;
- Aktīva pilsoniskā līdzdalība un iesaistoša kultūrvide.

Prioritāšu saskaņotība ar Beverīnas novada pašvaldības integrētās attīstības programmas 2019.-2024.gadam uzstādījumiem attēlota 2.tabulā.

2.TABULA

Saskaņotība ar Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmu

VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMĀ 2015.-2020. GADAM NOTEIKTĀS VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES	ATBILSTOŠIE ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS UZSTĀDĪJUMI
CILVĒKS	
Darba tirgus prasmju un uzņēmējspējas attīstība	(U) 1.2.4. Nodrošināt mūžizglītības un pašstenošanās pasākumus Beverīnas novada iedzīvotāju uzņēmējdarbības, darba iemaņu, prasmju un personīgās individualitātes attīstībai; (U) 3.2.2. Pilnveidot uzņēmējdarbības attīstības veicinošu politiku Beverīnas novada pašvaldībā;
Veselība	RV1.3. Nodrošināta veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība un attīstība Beverīnas novadā; RV1.5. Nodrošināta sporta un aktīvās atpūtas iespēju pieejamība un kvalitāte
Sociālā drošība	RV1.1. Droša un kvalitatīva dzīves vide, radot labvēlīgus apstākļus jaunu dzīvesvietu izveidei novada teritorijā - (U) 1.1.1. Uzlabot Beverīnas novada iedzīvotāju dzīvojamā fonda kvalitāti un pieejamību un radīt iespējas jaunu mājokļu izveidei, (U) 1.1.2. Radīt drošu vidi novada iedzīvotājiem un viesiem; RV2.2. Saglabāta un attīstīta sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai;
EKONOMIKA	
Tematiskie tīklojumi un zināšanu pārnese	RV1.2. Ikvienam dota iespēja iegūt zināšanas, attīstīt dzīves prasmes, lokālpatriotismu, pašaktivitāti un personīgo iniciatīvu visa mūža garumā;
Efektīva uzņēmējdarbības atbalsta sistēma	RV3.2. Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta uzņēmējdarbību motivējoša politika;
Ilgtspējīga energosistēma	RV2.1. Saglabāta un attīstīta tehniskā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai - (U) 2.1.2. Veikt energoefektivitātes pasākumus;
Dabas kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana	RV1.6. Pievilcīgas vides radīšana sakoptībai, rekreācijai un saturīga brīvā laika pavadīšanai, dabas resursu uzlabošana un vides risku mazināšana

	Beverīnas novada teritorijā; RV3.3. Izmantots kultūrvēsturiskais mantojums un teritorijas unikālie objekti tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai;
TERITORIJA	
Sabiedriskais transports un ceļi	U 1.1.3. Nodrošināt pašvaldības autoceļu un ielu infrastruktūras atjaunošanu un kvalitātes uzlabošanu
Ilgspējīga un pievilcīga dzīves vide	2.3.RV Attīstīta pakalpojumu pieejamība un kvalitāte; (U) 3.1.1. Uzlabot un pilnveidot valsts un pašvaldības sniegto pakalpojumu klāstu Beverīnas novadā;
Aktīva pilsoniskā līdzdalība un iesaistoša kultūrvide	(U) 1.2.4. Nodrošināt mūžizglītības un pašistenošanās pasākumus Beverīnas novada iedzīvotāju uzņēmējdarbības, darba iemaņu, prasmju un personīgās individualitātes attīstībai; RV1.4. Nodrošināta kvalitatīva kultūrvide, pakalpojumu pieejamība un dažādošana

Uz Attīstības programmas izstrādes brīdi tiek aplūkota "Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības programmas 2015.-2020.gadam" spēkā esošā versija. Kad Vidzemes plānošanas reģions izstrādās nākamā perioda "Reģiona attīstības programmu 2021-2027", tad tiks veikti precizējumi Beverīnas novada pašvaldības Attīstības programmā.

1.2.4. Vietējais līmenis: horizontālais

1.2.4.1. Valmiera

Valmiera ir tuvākais un lielākais apdzīvotuma centrs Beverīnas novadam. Kā vienai no 9 republikas nozīmes pilsētām – nacionālas nozīmes attīstības centriem, un novadam blakus esošai teritorijai, tai ir nozīmīga ietekme uz Beverīnas novada ekonomiku un sociālo sfēru.

Valmieras pilsētas Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. – ir Valmieras pilsētas pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts pilsētas ilgtermiņa attīstības redzējums, vīzija, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva. Dokumentā izvirzītie stratēģiskie mērķi ir:

- Personības izaugsme;
- Uzņēmējdarbības attīstība;
- Estētiska, funkcionāla un dabas vērtības iekļaujoša pilsētvide;
- Iedzīvotāju sociālā un fiziskā drošība.

Kopīgais ar Beverīnas novadu ir uzsvars uz tūrisma vides un pakalpojumu attīstīšanu, kā arī kultūras un tradīciju ilgtspējīgu attīstību. Tomēr, ņemot vērā to ka Valmiera ir nozīmīgs attīstības centrs, kam ir krietni lielāks ekonomiskais, sociālais un kultūras potenciāls, līdz ar to Beverīnas novada pašvaldībai ir jāveido atšķirīgs vai pat unikāls kultūras piedāvājums, lai spētu veiksmīgi konkurēt ar Valmieru.

1.2.4.2. Smiltenes novads

Smiltenes novads ir platības ziņā lielākais novads, ar kuru robežojas Beverīnas novads. **Smiltenes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam** stratēģiskie mērķi balstās uz novada vērtību izmantošanu ekonomiskās vides, sabiedrības un kvalitatīvas dzīves vides

attīstības veicināšanā. Prioritāte ir vispārēja teritorijas attīstības aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā, salīdzinot ar citām aktualitātēm un jomām.

Kopīgais ar Beverīna novadu ir uzsvars uz novada vērtību izmantošanu uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un attīstībai, kvalitatīvas dzīves vides radīšanai un visas teritorijas attīstības veicināšanai.

1.2.4.3. Strenču novads

Strenču novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.–2030.gadam – orientēta uz novada ģeogrāfiskā stāvokļa un tradīciju izmantošanu, uz vietējiem resursiem balstītu uzņēmējdarbību, loģistikas un transporta pakalpojumiem, pievilcīgu dzīves vidi un reģionālu garīgās veselības centru.

Kopīgais ar Beverīnas novadu ir uzsvars uz uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu un attīstīšanu, vietējo tradīciju izmantošanu un pievilcīgas dzīves vides radīšanu.

1.2.4.4. Priekuļu novads

Priekuļu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030.gadam ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts novada ilgtermiņa attīstības redzējums, vīzija, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva. Dokumentā izvirzītie stratēģiskie mērķi ir:

- Izglītota, radoša, labklājīga un tradīcijām bagāta vietējā sabiedrība;
- Labiekārtota, sociāli atbalstoša un pieejama dzīves vide;
- Augstas kvalitātes pārvaldība, moderna un inovatīvām idejām apveltīta pašvaldība;
- Uzņēmējdarbības vides attīstības veicināšana.

Kopīgais ar Beverīnas novadu ir uzsvars uz iedzīvotāju izglītības pilnveidošanu, kā arī dzīves kvalitātes līmeņa stiprināšanu. Abām pašvaldībām nozīmīga ir tehniskās infrastruktūras attīstīšana un pārvaldības kvalitātes celšana kopā ar uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu.

1.2.4.5. Kocēnu novads

Kocēnu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.–2030.gadam vērsta uz Kocēnu novadu kā dzīvošanai, strādāšanai un atpūtai pievilcīgu vidi Ziemeļvidzemē. Stratēģiskie mērķi izvirzīti:

- Palielināt vidusšķiras īpatsvaru;
- Stiprināt iedzīvotāju piederības izjūtu;
- Palielināt tūristu un apmeklētāju skaitu;
- Palielināt darba devēju skaitu novadā.

Kopīgais ar Beverīnas novadu ir uzsvars uz pārvaldes stiprināšanu un pilnveidošanu, kā arī novada iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu sniegšanu maksimāli augstā kvalitātē. Kultūras un tūrisma attīstīšana tiek norādīta abu pašvaldību plānošanas dokumentos kā viena no prioritātēm.

1.2.4.6. Burtnieku novads

Burtnieku novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2012.–2030.gadam definē Burtnieku novada un kaimiņu pašvaldību kopēji risināmos jautājumus:

- Ar visām kaimiņu pašvaldībām kopēji risināmie jautājumi ir saistīti ar tālāku izglītības iestāžu tīkla un skolēnu mobilitātes attīstību.

- Nozīmīgi kopējo interešu jautājumi saistīti arī ar tūrisma pakalpojumu un infrastruktūras attīstību (piemēram, kopējas tūrisma stratēģijas izstrāde, velomaršruta tīkls, dabas takas u.c.).

Stratēģiskie mērķi novada vīzijas sasniegšanai:

- Sociāli vienota un aktīvai ģimenes dzīvei pievilcīga teritorija;
- Pašpietiekama un Baltijas telpas mērogā konkurētspējīga novada vietējā ekonomika sasaistē ar Valmieras pilsētu;
- Vides resursu ilgtspējīga izmantošana un integrācija vietējā un reģionālā ikdienas dzīvē.

Kopīgais ar Beverīnas novadu ir uzsvars uz iedzīvotāju izglītības pilnveidošanu, tūrisma attīstīšanu sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām un vides resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu.

1.2.4.7. Ekonomiskā specializācija un funkcionālās saites

Saskaņā ar novada attīstības stratēģiskajiem mērķiem, saimnieciskās darbības nozares, kuru darbība Beverīnas novadā tiek **īpaši atbalstīta un veicināta** ir

Lauksaimniecības un koksnes produktu ražošana un pārstrāde.
Amatniecība, mājražošana un bioloģisko produktu ražošana.
Dabas, izglītības un aktīvās atpūtas tūrisms, lauku tūrisms.

Priekšroka uz pašvaldības finansiālo un administratīvo atbalstu tiek dota vietējiem ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem, kuri

- rada novadā jaunas darba vietas, it īpaši kvalificētiem speciālistiem,
- neapdraud novada dabas un kultūras vērtības,
- nesamazina iedzīvotāju īpašumu vērtību,
- rosina strādājošos no citām teritorijām pārcelties uz dzīvi novadā,
- ir ētiski pieņemama.

Lai nodrošinātu sekmīgu novada attīstību, nepieciešams stiprināt funkcionālās saites un sadarbību ar apkārtnējām pašvaldībām. Analizējot pašreizējās Beverīnas novada attīstības iespējas, tiek ņemtas vērā arī apkārtnējo novadu pašvaldību attīstības tendences, jo veidojot savstarpēji izdevīgu un apkārtnējo teritoriju attīstību veicinošu politiku, vienlaicīgi attīstās arī Beverīnas novada ekonomika.

Veismīga apkārtnējo pašvaldību sadarbība jau izveidojusies nodrošinot būvniecības procesa tiesiskumu. Kocēnu, Beverīnas, Naukšēnu, Mazsalacas un Rūjienas novadu pašvaldību būvniecības procesu uzraudzības funkciju deleģējušas Kocēnu novada būvvaldei. Savukārt izglītības metodiskā darba vadības pakalpojumus Kocēnu novada Izglītības pārvalde kopīgi risina ar jau iepriekš minētajām pašvaldībām un Strenču novada pašvaldību. Notiek sadarbība arī kopēju iepirkumu veikšanā, kā piemēram, elektroenerģijas iepirkumā.

Ņemot vērā apkārtnējo novadu dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, ir jāstiprina sadarbība tūrisma attīstības veicināšanai, veidojot kopējus maršrutus, realizējot kopējus projektus. Ir izveidota Valmieras un apkārtnes tūrisma attīstības veicināšanas konsultatīvā padome, kurā darbojas arī Beverīnas novada pašvaldība. Beverīnas novadam jāstiprina

funkcionālās saites ar lauku partnerības „Ziemeļgauja” pašvaldībām dažādās jomās, veicinot kopējās dzīves kvalitātes uzlabošanu partnerības pašvaldībās.

1.2.5. Vietējais līmenis: iekšējais

Galvenie Beverīnas novada politikas un attīstības plānošanas dokumenti, uz kuru pamata veidota jaunā vidēja termiņa Attīstības programma 2019-2024, ir:

- Beverīnas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2012.–2024.gadam;
- Beverīnas novada integrētās attīstības programma 2012.–2018.gadam;
- Beverīnas novada teritorijas plānojums 2012.–2024.gadam;
- J.Endzelīna Kauguru pamatskolas Attīstības plāns 2018 – 2020;
- Trikātas pamatskolas Attīstības plāns 2018 – 2020;

2. BEVERĪNAS NOVADA ATTĪSTĪBAS VIDĒJA TERMIŅA PLĀNOŠANAS INFORMATĪVAIS IETVARŠ

2.1. VISPĀRĒJIE INFORMATĪVIE PAMATI

Beverīnas novada vidēja termiņa stratēģijas elementi un tālāka to detalizācija rīcību plānā (6 gadi) un investīciju plānā (3 gadi) ir balstīta trijos informatīvajos pīlāros:

teritorijas un tās komponentu sistematizētā aprakstā, kurā izmantota uzzīņu avotos pieejamā informācija, kā arī Beverīnas novada pašvaldības struktūrvienību, iestāžu un citu institūciju sniegtās ziņas. Informācija ir apkopota Beverīnas novada Esošās situācijas apraksta daļā;

sektorālajās un teritoriālajās darba grupās, veidojot vīzijas un mērķu formulējumus, izstrādājot stipro pušu - vājo pušu – iespēju - draudu (SVID) matricas un izsakot konkrētas vajadzības nozares vai teritorijas attīstīšanai. Kopsavilkums atrodams 2.2. apakšnodaļā;

iedzīvotāju aptaujā par infrastruktūru un vides pakalpojumu pieejamību, par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem iedzīvotājiem un to kvalitātes vērtējumu, kā arī viedokļus par novada attīstības iespējām, novada uzņēmēju, kaimiņu pašvaldību un sadarbības partneru aptauja. Aptauju rezultāti un to izvērtējumi atrodami pie novada teritorijas apraksta, bet kopsavilkumi - 2.3. apakšnodaļā.

2.2. BEVERĪNAS NOVADA KOPĒJĀ SVID ANALĪZE

SVID analīze pamatā ir sektorālajās un teritoriālajās darba grupās izveidotie formulējumi, kas papildināti ar konstatējumiem, kas izriet no aptaujām un teritorijas situācijas apraksta. Tie ir apvienoti un rediģēti atbilstoši novada attīstības plānošanas līmenim.

3.TABULA.

Beverīnas novada kopējā SVID matrica

Stiprās puses	Vājās puses
– Izdevīgs novada ģeogrāfiskais stāvoklis, Valmieras kā reģionālā attīstības centra tuvums. – Dabas pievilcība, lauku miers, dažādu dabas resursu pieejamība. – Sakārtoti ceļi, labs ceļu tīklojums. – Bagāta kultūrvēsture. – Izglītības iespējas tuvu dzīvesvietai. – Attīstīta lauksaimniecība, spēcīgas zemnieku saimniecības. – Kultūras pasākumu daudzpusība, pašdarbības iespējas. – Attīstīta infrastruktūra, t.sk. sporta un kultūras infrastruktūra. – Pieejamas teritorijas apbūvei. – Atpazīstami uzņēmumi un spēcīgi amatnieki.	– Cilvēku, t.sk. jauniešu, kūtrums, vienaldzīgā attieksme pret dabu, apkārtni, novada attīstības procesiem, inovatīvu ideju trūkums, alkohola lietošana. – Darbavietu trūkums, vienlaikus arī trūkstot kvalificētiem darbiniekiem. – Savstarpējā komunikācija, novada vienotības sajūta. – Dzīvojamā fonda trūkums un tā uzskaite. – Iedzīvotāju skaits, zema dzimstība, novecošanās. – Infrastruktūras trūkums un nesakārtotība (ceļi, ēku energoefektivitāte, ciematu un dārzkopības kooperatīvu komunālā infrastruktūra).

- Kompakta neliela atbalstoša pašvaldība – tuvu iedzīvotājam. - Vieta lauku tūrisma attīstībai. - Ārpusskolas aktivitāšu bagātība. - Aktīvi cilvēki visās galvenajās sabiedrības interešu grupās. - Pasažieru pārvadājumi visos virzienos. - Audžu ģimeņu kustība novadā. - Draudzīga vide jaunajām ģimenēm.	- Pieejamo pakalpojumu klāsts un pārvaldības efektivitāte (asistenta, aprūpes pakalpojumi, ēdināšana, platjoslas internets, sabiedriskā transporta maršruti). - Vides un kultūrvēsturisko objektu nesakoptība, t.sk. privātīpašumā esošu objektu nesakoptība, pieeja publiskiem ūdeņiem, peldvietas. - Lauksaimniecības zemju kvalitātes pasliktināšanās meliorācijas sistēmu neapmierinošā stāvokļa dēļ. - Pilsētu tuvums, kā konkurence izglītībai un darbaspēka resursiem. - Drošas dzīves vides radīšana. - Izglītības attīstība, skolu tīkla sakārtošana. - Finanšu resursu trūkums. - Nekustamo īpašumu piedāvājums, cenas. - Vides piederība, atpazīstamība. - Nekoordinēts NVO darbs, kopdarbība starp atsevišķām nozarēm. - Sadrumstalots kultūras un sporta piedāvājums.
Iespējas	Draudi
- Dažādu formu uzņēmējdarbības attīstība: - Nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība; - Uzņēmējdarbība, kas sakņojas uzņēmēju dzīvesveidā (amatniecība, mājražošana u.c.); - Attālinātais darbs, kā novada vietējās ekonomikas attīstīšanas instruments; - Industriālo zonu attīstīšana; - Atbalsts jauniešiem uzņēmējdarbības uzsākšanai. - Iedzīvotāju piesaiste novadam: - Dzīvojamā fonda apzināšana un paplašināšana; - Nosacījumu veidošana jaunu apbūves teritoriju izveidei; - Komunālās infrastruktūras attīstīšana; - Dārzkopības kooperatīvu apdzīvotības veicināšana; - Novada, kā dzīvošanai piemērotākās vietas, popularizēšana;	- Lielo pilsētu un ārvalstu konkurence atņemot darbaspējas vecuma iedzīvotājus, īpaši jauniešus. - Iedzīvotāju skaita samazināšanās. - Valsts nekonsekvence reģionālās demogrāfiskās politikas īstenošanā. - Neskaidra valsts reģionālā vīzija un neprognozējamas attiecīgās likumdošanas izmaiņas, kas neņem vērā vietējās attīstības vajadzības, jaunas pašvaldību teritoriālās reformas draudi. - Nepārdomāti valsts politiskie lēmumi bez ekonomiska pamatojuma. - Nodokļu sloga lielais apmērs un tā izmaiņu neprognozējamība, pastāvot vispārējai nodokļu sloga un nepārskatāmības pieaugšanas tendencei. - Kontrolējošo institūciju represīvā attieksme pret uzņēmējiem un pašvaldību.

- Jaunu speciālistu, radošu cilvēku piesaiste. - Pārdomāta un ekonomiska vietējo ceļu tīkla uzlabošana. - Dabas un teritorijas resursu izmantošana tūrisma un kultūrvides attīstīšanai, sadarbība ar apkārtējiem novadiem, jaunu maršrutu radīšana. - Izglītības sistēmas tālāka attīstīšana, izglītības iespēju dažādošana, amatnieku iesaiste jauniešu prasmju apgūšanā. - Jaunu pakalpojumu radīšana (sabiedriskā ēdināšana, sociālie pakalpojumi, izmitināšana, pirts). - Teritorijas mārketinga daudzpusīga izmantošana novada atpazīstamībai, viesu un investīciju piesaistei. - Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, popularizēšana, novada muzeja izveide. - Ārējā finansējuma piesaistes iespējas: - Meliorācijas sistēmu sakopšanai un atjaunošanai; - Energoefektivitātes pasākumiem; - Sociālā sektora attīstībai; - Komunālo pakalpojumu attīstīšanai u.c. - Iedzīvotāju aktivitātes, saliedētības un patriotisma veicināšana. - Sadarbība ar uzņēmējiem speciālistu piesaistē un sagatavošanā. - Iedzīvotāju drošības pasākumu attīstība. - Sporta un kultūras infrastruktūras izmantošana pasākumu dažādošanai, specifisku pasākumu piedāvāšana, kas ieinteresētu arī apkārtējo novadu un Valmieras iedzīvotājus. - Vietējās rīcību iniciatīvu grupas un LEADER izmantošanas efektīvizēšana. - Novada zīmola atpazīstamību veicinoša produkta izstrāde.	- Lielo uzņēmumu (Latvenergo, Latvijas Valsts meži) monopolistiskā attieksme un noteikumu diktēšana. - Vairāku nozīmīgu ES fondu nepieejamība pēc 2020.gada, jaunas ekonomiskās krīzes iespējamība. - Pieaugošā birokrātija dažādās jomās, kas būtiski samazina laiku produktīvam darbam. - Skolu slēgšana novadā. - Apkārtējo teritoriju straujāka attīstība. - Kvalificēta darbaspēka trūkums. - Dabas un resursu nesaudzēšana. - Drošības līmenis valstī.

Pēc SVID analīzes var secināt, ka Stiprās puses un Iespējas kopā norāda uz novada attīstības **unikālajiem punktiem**, t.i., ar ko novads potenciāli ir spēcīgāks par iespējamiem konkurentiem, kāda ir tā unikalitāte un no tās izrietošās priekšrocības pārējo attīstības teritoriju vidū. Tas ļauj identificēt rīcību virzienus.

Kā šādu unikālo punktu Beverīnas novadam var minēt ģeogrāfiskā stāvokļa, dabas un resursu sasaisti ar teritorijas ekonomikas attīstību dažādu uzņēmējdarbības formu veidā (nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība, uzņēmējdarbība, kas sakņojas uzņēmēju dzīvesveidā, piemēram amatniecība, mājažošana u.c., attālinātais darbs, tūrisms, jauni pakalpojumi) un iedzīvotāju skaita palielināšanu novada, kā dzīvošanai piemērotākās vietas, popularizēšanā, nosacījumu veidošanā jaunu apbūves teritoriju izveidei un jaunu speciālistu, izglītotu un radošu cilvēku piesaistē. Teritorijas daudzveidība kopā ar ģeogrāfisko novietojumu un kultūras un kultūrvēstures objektu un aktivitāšu esamību ir mazā biznesa katalizators.

Vājās puses un draudi kopā identificē **prioritāri mazināmos vai novēršamos** draudus kritisku problēmu neatliekamai risināšanai. Tomēr draudi ir ārējs faktors, un to ietekmi lielākoties iespējams mazināt pielāgojoties situācijai, ciktāl tas vispār ir iespējams. Savukārt, vājās puses iespēju pilnvērtīga izmantošana var mazināt vājās puses vai pat likvidēt pilnībā.

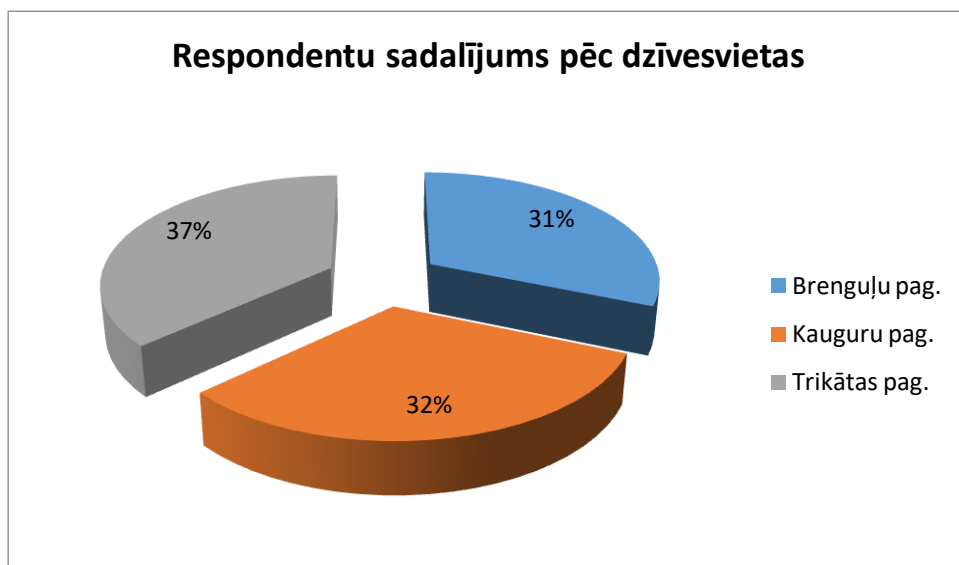
Būtiskākais prioritārais drauds Beverīnas novadā, tāpat kā daudzviet Latvijā, ir lielo pilsētu un ārvalstu konkurence atņemot darbaspējas vecuma iedzīvotājus - īpaši jauniešus, demogrāfiskās situācijas pasliktināšanās, kas draud ar attīstībai vēl nelabvēlīgāku iedzīvotāju vecumstruktūru, nekā tā ir līdz šim. Nozīmīgs drauds ir valsts nekonsekvenca reģionālās un demogrāfiskās politikas īstenošanā, tās neskaidrās reģionālās vīzijas un neprognozējamās attiecīgās likumdošanas izmaiņas, jaunas pašvaldību teritoriālās reformas veidā. Kā drauds iezīmējas arī valsts lielo uzņēmumu monopolistiskā attieksme un noteikumu diktēšana, kontrolējošo institūciju represīvā attieksme pret uzņēmējiem un pašvaldību, pieaugoša birokrātija dažādās jomās, kas būtiski samazina laiku produktīvam darbam.

Novada attīstības plāna ietvaros nav iespējams veidot efektīvu pretdarbību draudiem, ko rada nepārdomāta valsts politika, īpaši nodokļu jomā.

2.3. IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS GALVENIE REZULTĀTI

Nozīmīgs informācijas avots bija personu aptauja. Aptaujai tika sagatavota anketa, kurā, ieskaitot respondenta sociālā profila noskaidrošanu, bija vairāki bloki: pakalpojumi un apmierinātība ar tiem, darbs un attieksme pret novadu, pārvaldība, komunālie pakalpojumi un vide, cita infrastruktūra. Anketa tika sagatavota gan elektroniski (*visidati.lv*), gan izplatīta papīra formā. Stratēģiskajā daļā aplūkojam tikai vispārinātus būtiskākos secinājumus, bet detalizētāk tie ir pieejami Attīstības programmas pašreizējās situācijas raksturojuma daļā, kur rezultāti sadalīti pa apraksta daļas tēmām.

Aptaujā piedalījās 163 respondenti, kas pārstāvēja visus Beverīnas novada pagastus (1.attēls).

1.att. Aptaujas respondentu sadalījums pēc dzīvesvietas

Lielākā daļa respondentu ir vecumā no 26 līdz 60 gadiem, kas sastāda 65,6% no aptaujas dalībniekiem. Aktīva respondentu grupa (50) ir arī vecumā virs 60 gadiem. Visneaktīvākie ir jaunieši no 15 līdz 25 gadiem, kuri aptaujā piedalījās tikai 6. Mazliet vairāk kā ceturtdaļa respondentu nodarbināti publiskajā sektorā, 19% strādā algotu darbu, 15% respondentu paši ir darba devēji un pašnodarbinātas personas un trešdaļa aptaujas dalībnieku ir pensijas vecuma cilvēki. Novadā strādā 33,7% aptaujāto, 40% respondentu darba vieta ir ārpus novada, no kuriem 57% strādā Valmierā. Algotu darbu nestrādā ceturtdaļa respondentu. Pēc izglītības līmeņa 50% respondentu ir vidējā un vidējā profesionālā izglītība, augstākā izglītība ir 42% aptaujāto.

Izglītības pakalpojumu pieejamību vērtējuši tikai 55% no aptaujātajiem, kas izskaidrojams ar respondentu vecuma proporciju. Kopumā pašvaldības sniegtos pakalpojumus pirmsskolas, sākumskolas un pamata izglītības apguvei respondenti novērtējuši atzinīgi – pirmsskolas izglītību ar ļoti labi un labi novērtējuši 53,8%, tikai 1 respondenta vērtējums ir negatīvs, 17,6% nav bijis viedokļa un 19,8% respondentu pakalpojumu izvēlējušies ārpus novada, kas pārsvarā ir Valmieras pilsēta, sākumskolas un pamatizglītību par labu atzinuši 35,2% respondentu, negatīvu vērtējumu snieguši 4 respondenti, 20,9% nav bijis viedokļa un pakalpojumu ārpus novada izvēlējušies 30,4%, kas arī galvenokārt ir Valmiera. Aptaujas rezultāti rāda, ka iedzīvotāji vairāk cenšas pirmsskolas pakalpojumus saņemt novada izglītības iestādēs, bet pamatizglītības pakalpojumus daudzi izvēlas ārpus novada. Tam varētu būt vairāki iemesli – Brenguļu pagastā pieejama ir tikai sākumskola un vecāki mācību turpinājumu izvēlās blakus esošajā pilsētā Valmierā, kur ir ērtāka satiksme, nevis kādā no novada pamatskolām; vecāku darba vieta ir Valmiera un līdz ar to bērna nokļūšana uz mācību iestādi un atpakaļ, tiek apvienota ar vecāku darbu, kā arī subjektīvi uzskati, ka pilsētas skolās ir labākas izglītības iespējas, citās skolās vieglāk nopelnīt sekmīgas atzīmes.

Tā kā novadā netiek piedāvāta vidējā un profesionālā izglītība, tad šis pakalpojums tiek saņemts ārpus novada, galvenokārt Valmieras pilsētā. Mūžizglītības un cita veida pieaugušo izglītošanās iespējas novadā tiek vērtētas kā nepieejamas un sliktas (33%), par labām un pieņemamām atzīst 9 respondenti jeb 11,8%, 23,7% respondentu nav viedokļa un 55% to saņem ārpus novada. Interesu izglītības pakalpojumus respondenti vairāk saistījuši ar mūzikas, mākslas

un sporta izglītības pakalpojumiem, nevis novada izglītības iestāžu sniegto interešu izglītības pulciņu piedāvājumu, tādēļ kā novadā nepieejamu un citur iegūtu uzskata 78,2% respondentu, 10% respondentu nav viedokļa. Novada interešu izglītības iespējas kā labas un pieņemamas atzīst 8 no 101 atbildes sniegušajiem respondentiem un 4 respondentus neapmierina šis pakalpojums.

Par **veselības aprūpes** pakalpojumiem saņemtas 179 atbildes no 163 respondentiem. Tas tādēļ, ka daži respondenti atzīmējuši ne tikai savu ģimenes ārstu pakalpojumu, bet arī citu speciālistu pakalpojumus, kurus izmantojuši pēc ģimenes ārsta nosūtījuma. Ģimenes ārstu prakses pieejamas Trikātas un Kauguru pagastā, tādēļ arī ar šo pakalpojumu visapmierinātākie ir abu pagastu respondenti, kuri novērtējuši ģimenes ārsta pakalpojumus tikai pozitīvi (77 atbildēs). Tā kā Brenguļu pagastā nav ģimenes ārsta prakses, tad iedzīvotājiem pakalpojums jāmeklē ārpus pagasta un novada. Kopumā no 176 atbildēm ārpus novada šis pakalpojums atzīmēts 44% atbilžu. Stomatologa pakalpojumi novadā tiek piedāvāti tikai Trikātas pagastā, tādēļ 61,5% atbildēs šis ir ārpakalpojums. Novadā saņemamais pakalpojums pozitīvi vērtēts 38 atbildēs, kā sliktu to novērtē 2 atbildēs, nav viedokļa 12 respondentiem.

Kultūras pakalpojumu jomā respondenti atzinīgi novērtē bibliotēku pakalpojumus novadā (66,7%), taču ārpus novada to izmanto 28,6% aptaujāto. Kultūras pasākumu pieejamību pozitīvi vērtē 98 no atbildes sniegušajiem respondentiem. Kopā par kultūras pasākumu apmeklējumu ir saņemtas 228 atbildes. Tas nozīmē, ka novada iedzīvotāji izmanto arī apkārtējo pilsētu, kā arī Rīgas piedāvātos kultūras pasākumus. Runājot par kultūras pasākumu piedāvājumu novadā, kā pietiekamu novērtē 47,2% respondentu, kā nepietiekamu to atzīst 22,1%, taču novada pasākumus neapmeklē 30,7% respondentu.

Visvairāk negatīva vērtējuma ir veltīts **biedrību un jauniešu aktivitātēm** novadā. Par tām izteikušies tikai 57% no aptaujā iesaistītajiem, no kuriem viedokļa par šīm aktivitātēm nav 32% respondentu. Par atbalstu uzņēmējdarbībai izteikušies 87 respondenti, no kuriem 12,6% to atzinuši par labu, 13,8% to atzīmējuši kā sliktu, 4 respondenti uzskata, ka novadā tas nav pieejams, bet 34,5% respondentu nav viedokļa. 26,4% respondentu uzskata, ka to var saņemt ārpus novada. Par sociālajiem pakalpojumiem atbildes snieguši 92 respondenti, no kuriem 14 tos atzinuši par sliktiem un 31 nav viedokļa.

Komercsektorā sniegtos pakalpojumus iedzīvotāji pārsvarā izmanto ārpus novada. Vērtējot ikdienas un pārtikas veikalu pieejamību, 49 respondenti to pārsvarā izmanto novadā. Daudzi no respondentiem iepērkas gan novada veikalos, gan apkārtējās pilsētās. 22 respondenti novada veikalu piedāvājumu vērtējuši kā sliktu. Bankomāts novadā pieejams Trikātas ciemā, par ko atzinīgi izteikušies Trikātas pagasta respondenti. Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi novadā nav pieejami, tādēļ vairākās aptaujas anketās ir izteikta vēlme pēc šī pakalpojuma novadā.

No **pārvaldības sniegtajiem pakalpojumiem** visatzinīgāk novērtēta atkritumu apsaimniekošana (82,8%), sabiedrības informēšana par notiekošo novadā (66,3%), ar veselības aprūpi apmierināti 49,7% respondentu. Vērtējot izglītības pakalpojumus, atzinīgāk novērtēti pirmsskolas izglītības pakalpojumi, ar tiem apmierināti 39,3% respondentu. Ar sākumskolu apmierināti 33,7% un pamatskolas izglītību 30,7% respondentu. Pakalpojumu neapmierina 3,7% respondentu pirmsskola pakalpojumi un 4,9% sākumskolas un pamatskolas pakalpojumi. Ņemot vērā aptaujāto iedzīvotāju vecuma struktūru, par izglītības pakalpojumu kvalitāti nav viedokļa

42% respondentu. Visatzinīgāk respondenti novērtējuši novada vides sakoptību. Ar to apmierināti 76,7%. Visvairāk iebildumu ir veltīti veloceļu un gājēju infrastruktūrai novadā. Velocēlus par neapmierinošiem un nepieņemamiem atzinuši 63,8% respondentu, ar gājēju celiņiem un ietvēm neapmierināti un par nepieņemamiem uzskata 43,6% aptaujāto. Par būvvaldes pakalpojumiem un namu apsaimniekošanu nav viedokļa vairāk kā pusei respondentu.

Respondentu **attieksme pret novadu** ir pārsvarā patriotiska, 61,3% respondentu uzskata sevi par piederīgu novadam, atzīst kā labāko vietu dzīvošanai un mīl savu novadu, 27% respondentu tas ir vienkārši vieta dzīvošanai. Savu nākotni ar Beverīnas novadu pilnīgi noteikti saista 70,6% respondentu, 22% varētu pārcelties citur, ja apstākļi pasliktinātos, bet 6% jau plāno pārcelties uz citu vietu Latvijā. Minētā aina ir cieši saistīta ar darba iespējām un darba samaksu novadā. Šie faktori kā motivācija iespējamai novada atstāšanai minēti 41 atbildē, 21 respondentu tam būtu personiski iemesli, ekonomiskais stāvoklis valstī un politika neapmierina 9 respondentus, pakalpojumu kvalitāte nav apmierinoša 13 respondentiem. Attiecīgi, arī motivācijas mainīšanas apstākļi ir tie paši – darba algas palielināšanās, darba iespēju un pakalpojumu uzlabošanās.

Attiecībā uz **domes darbu**, pārvaldību novadā, tas tiek vērtēts kopumā pozitīvi - labi un apmierinoši to novērtējuši 63% respondentu, kaut arī kā labu to novērtē 24,7% un ceturtdaļai respondentu par domes darbu nav viedokļa. **Informācijas kanālu** vidū pārliecinoši dominē drukātais informatīvais izdevums, kā biežāk minētie informācijas avoti ir novada mājaslapa, sociālie tīkli un komunikācija ar iedzīvotājiem tiešās komunikācijas ceļā. To jautājumu vidū, par kuriem respondenti vēlētos saņemt vairāk informācijas, īsti vadībā nav neviens jautājums. Vajadzība pēc citu jautājumu atspoguļošanas ir samērā vienmērīga.

Jautāti par nepieciešamību uzlabot **infrastruktūru**, galvenā vērība ir tikusi pievērsta ceļiem un ielām un to apgaismojumam, kā arī satiksmes drošības pasākumiem uz ceļiem, it īpaši par gājēju drošu nokļūšanu uz Trikātas pamatskolu.

Attiecībā uz **attīstāmiem virzieniem** novadā, respondenti vēlas attīstīt dažādas jomas, visvairāk atbildēju ir par uzņēmējdarbības un darbavietu radīšanu, tūrisma attīstību, iespējām iedzīvotāju skaita palielināšanai, arī izmantojot Valmieras tuvumu.

Par **konkrētiem infrastruktūras objektiem**, kuru izbūve būtu nepieciešama līdz 2024.gadam, liels skaits respondentu atzīmējuši veloceļu nepieciešamību novadā, it sevišķi Valmieras un Brenguļu un Valmieras, Kauguru un Mūrmuižas savienošanai. Aptaujas dalībnieki vēlas novadā vairāk redzēt rekreācijas vietas un aktīvās atpūtas objektus, uzlabot apgaismojumu, vides sakoptību, it sevišķi novada ūdenstilpes, iespējas būvēt mājokļus.

Attiecībā uz **problēmām**, respondenti saskata darba vietu un uzņēmumu trūkumu, iedzīvotāju skaita samazināšanos un dzīvojamā fonda problēmas - dzīvojamo ēku, dzīvokļu nepietiekamība jaunām ģimenēm, nepieciešamību ceļu stāvokļa uzlabošanai. Vairākās atbildēs kā problēma izskan saiknes trūkums starp pašvaldību un iedzīvotājiem.

Aptaujas nobeigumā iedzīvotāji izteica novada vīzijas priekšlikumus:

„Kaut Beverīnas novads būtu tā vieta, kur gribētos dzīvot un strādāt ikvienam Latvijas iedzīvotājam!”

„Tīru, sakoptu, kurā dzīvotu apmierināti, godīgi, smaidīgi cilvēki, kas atbildīgi veiktu savu darbu, par ko saņemtu adekvātu samaksu”

„Spēcīgu kodolu, lielisku komandu, necaursīdamu, loģisku un korektu”

„Sakopts novads, vēl joprojām sastāv no trīs pagastiem un robežas nav mainījušās”.

2.4. CITU INTEREŠU GRUPU APTAUJU REZULTĀTI

2.4.1. Kaimiņu pašvaldības speciālistu un sadarbības partneru viedokļi

Aptaujā piedalījās 48 respondenti. Beverīnas novads respondentiem vispirms asociējas ar leģendām apvīto Beverīnas pili, novada kultūrvēsturi, pilskalniem, ko atzīmējuši 19 respondenti. Otra lieta, ar ko saistās Beverīnas vārds ir Brenguļu alus, kas minēts 18 reizes. Atzīmēta arī Mūrmuižas tautas universitāte un Zenta Mauriņa, arī kā Valmieras pilsētai pieguļoša teritorija ar pārsvarā attīstītu lauksaimniecību un lielu daudzumu dārzkopības kooperatīvu.

Par novada attīstību kopš 2009.gada pozitīvi izteikušies 14 respondenti, neitrāla attieksme ir 27 aptaujātajiem, pārsvarā informācijas trūkuma dēļ, 4 respondenti izteikušies negatīvi, jo neredz izaugsmi. 26% no atbildēm par jomām, kuras attīstījušās visvairāk, ir novada teritorijas labiekārtošana, 25% atbildēs minētas brīvā laika pavadīšanas iespēju paplašināšana, 18% atbilžu veltītas infrastruktūras attīstībai, 17% vietējai uzņēmējdarbībai. Par trim Beverīnas novada uzņēmējdarbības virzieniem, kuri varētu veidot ekonomisko profilu atzīti amatniecība un mājrāžošana, lauksaimniecība un tūrisms. Biežāk pieminēta arī pārtikas ražošana.

Viedokļos par to, kā Beverīnas novada pašvaldībai atbalstīt uzņēmējus, izkristalizējas vairāki ieteikumi: infrastruktūras sakārtošana, it īpaši ceļu stāvokļa uzlabošana, telpu nomas piedāvājumi; nodokļu un nomas maksas atlaides; finansiāla atbalsta konkursu rīkošana, grantu programma, piedalīšanās inovāciju atbalsta programmā „Zīle”; apmācību, forumu rīkošana, iespēju došana uzņēmējiem vienam otru labāk iepazīt, dalīties pieredzē, veidot kontaktus un meklēt sadarbības iespējas.

Jautājumā par sadarbību ar kaimiņu novadiem dominē visa veida sadarbība ar Valmieras pilsētu –izglītības, noieta tirgus, darba vietu jomā, īpaši uzsverot kopēju sadarbību darba un dzīves vietu nodrošinājumā, kas nozīmē, ka Valmierā ir lielākas darba iespējas, bet Beverīna var piedāvāt labāku dzīves kvalitāti un lielākas apdzīvoto vietu izplešanās iespējas. Pašvaldībai ir jārada vide un pakalpojumi, lai iedzīvotājiem būtu ērti dzīvot Beverīnas novadā, bet strādāt pilsētā. Lai būtu pieejams bērnudārzs, skola, droša vide atpūtai, kvalitatīva savienojosa infrastruktūra- ceļš, veloceļiņš, sabiedriskais transports. Vairums respondentu iesaka turpināt ciešāku sadarbību ar apkārtnējiem novadiem un Valmieras pilsētu tūrisma attīstībā. Pieminēta pieredzes apmaiņa starp uzņēmējiem kopējos forumos, kopējā dalībā izstādēs. Respondenti uzskata arī, ka sadarbība varētu būt jebkurā jomā, kura ir aktuāla gan Beverīnas novadam, gan attiecīgajam kaimiņu novadam.

Respondenti izteica viedokli par projektiem, kurus Beverīnas novadam būtu jārealizē tuvākajos 3 gados. Vairāki respondenti iesaka realizēt tūrisma projektus – identificēt 3-5 tūrisma objektus, sagatavot tiem attīstības koncepcijas, kurās atrastas unikālas lietas, piesaistīti kādi pakalpojumi, amatnieki vai mājrāžotāji; attīstīt dabas tūrisma, padomāt par Abula upes resursu, izvērtējot to kā uzņēmējdarbības un tūrisma objektu; spilgtāka novada Zīmola izvēle un

popularizēšana; meklēt un atrast īpašo Beverīnas novadā (teikas, nostāstus), lai to skaļi pasniegtu uz āru. Vairāki ieteikumi ir vērsti uz stratēģijas izstrādi un praktisku darbību jaunu ģimeņu piesaistīšanai novadam, lai palielinātu iedzīvotāju skaitu un veloceļu izbūvi (Brenguļi-Valmiera un Valmiera-Mūrmuiža). Pieminēta arī infrastruktūras sakārtošana dārzkopības kooperatīvos, ceļa infrastruktūras sakārtošana pie Brenguļu alus sētas.

2.4.2. Novada uzņēmēju viedokļi

Aptaujas anketu novada uzņēmējiem aizpildīja 30 respondenti. Uzņēmēji pārstāvēja atšķirīgas nozares, bet visvairāk pārstāvētā uzņēmējdarbības forma bija SIA (19 respondenti), 5 zemnieku saimniecības, 5 pašnodarbinātas personas un kooperatīvā sabiedrība. Lielākā daļa no viņiem bija pieredzējuši uzņēmēji – darbojas 10 gadus un ilgāk. Teritoriāli bija pārstāvēti visi novada pagasti. Uzņēmējdarbības motivācijas bija dažādas, bet pārsvarā tā bija vēlēšanās uzsākt savu biznesu un vēlme praksē pielietot savas zināšanas. Visi pārstāvētie uzņēmumi ir mazi, nepārsniedzot vairumā gadījumu 10 darbinieku sliekšni, 2 uzņēmumiem ir 50 līdz 100 darbinieku.

Attiecībā uz uzņēmējdarbības iespējām novadā, tās pārsvarā tiek vērtētas kā labas un ļoti labas (62%), 27% respondentu novērtējuši kā vidējas un tikai 2 uzņēmēji vērtējuši kā sliktas. Šis vērtējums sasaucas ar uzņēmēju nākotnes nodomiem – 53% uzņēmēju vēlās savu uzņēmējdarbību paplašināt un 40% to atstāt esošā līmenī. Par uzņēmuma likvidēšanu nedomā neviens respondents.

Piedāvāto problēmu klāsta vidū dominē augstie nodokļi un kvalificēta darbaspēka trūkums, kas 5 punktus saņēmušas vairāk kā desmit atbildēs. Ievērojamākās problēmas, kas vairāk kā 10 atbildēs atzīmētas ar 3 ir augsta konkurence, lielais kontrolējošo iestāžu skaits un pašvaldības vienaldzība uzņēmējdarbības veicināšanā. Šajā sakarā jāatzīmē, ka pašvaldības rīcību ierobežo normatīvajos aktos noteiktie valsts politikas uzstādījumi, kā rezultātā virknē situāciju uzņēmējiem domes rīcība var likties kā nepietiekama vai nepareiza. Pie problēmām, ar kurām uzņēmēji galvenokārt saskarās ikdienā, pieskaitāmas augstas ražošanas izmaksas. Vairākas atbildes veltītas arī ierobežotām ražošanas jaudām, novecojušām tehnoloģijām un iekārtām, kā arī nepietiekamām tirgus zināšanām un apgrozāmo līdzekļu trūcumam.

Pie problēmām par infrastruktūru, kas nepieciešama uzņēmuma attīstībai, bet nav pieejama, atzīmēts zemes platību un ēku un telpu piedāvājums, kā arī industriālo platību trūkums. Vairākās atbildēs atzīmēti arī autoceļi.

Par to, kādam būtu jābūt pašvaldības atbalstam uzņēmējdarbības attīstībai, vairākās atbildēs minēts finansiālais atbalsts un līdzfinansējums projektos. Uzņēmēji uzskata arī, ka jāstiprina dialogs starp uzņēmējiem un pašvaldību, jāuzlabo pašvaldības pārvaldes darbu, jāizveido vienota datu bāze par iznomājamiem un nopērkamiem īpašumiem novada teritorijā un jāpopularizē novads, lai piesaistītu jaunus augsti kvalificētus iedzīvotājus izvēlēties novadu par savas ģimenes mājām. Vairākās atbildēs minēti arī ceļi.

Viedokļos par novada kopējo ekonomisko profilu kā trīs nozīmīgākie minēti tūrisms, lauksaimniecība un pārtikas ražošana. Kā ceturtais virziens minēta amatniecība un mājrāžošana.

2.5. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2012-2018 IEVIEŠANAS NOVĒRTĒJUMS

Beverīnas novada integrētās attīstības programmas 2012.-2018.gadam ieviešanas novērtējums izdarīts par 2017. un 2018.gadu, veicot programmas darbības rezultātu novērtējumu katrā no rīcības virzieniem kā arī sagatavots plānošanas dokumentu Monitoringa ziņojums. Attīstības programmā, tās darbības laikā nav veiktas izmaiņas, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam ir aktualizēts Rīcības plāns un Investīciju plāns.

Izvērtējot Attīstības programmas īstenošanas gaitu un rezultātus, konstatēts, ka Beverīnas novada attīstības programmas 2012. - 2018.gadam ieviešana pilnībā neaptver plānotos pasākumus. Plānošanas dokumentā nav veiktas izmaiņas, atbilstoši dokumentā noteiktajam, veikta investīciju plāna atjaunošana. Taču noteiktie rezultātīvie rādītāji ir sasniegti daļēji:

- Iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies,
- Pašvaldība ir nodibinājusi biedrību „Kopdarbības asociācija”, taču kopdarbības idejas tā arī īsti nav realizējušās,
- Nav izveidoti veloceliņi,
- Efektīvas pārvaldības nodrošināšanai trūkst e-pakalpojumu piedāvājumu,
- Nepietiekama novada iedzīvotāju nodarbinātība un darba vietu trūkums.

4. TABULA

Beverīnas novada Attīstības programmas 2012.-2018.gadam aktivitāšu izvērtējums

	UZDEVUMS	UZDEVUMU IZPILDE
VTP1 - Saimnieciskās aktivitātes un vietējās nodarbinātības veicināšana, atbalstot dažādu formu kopdarbības attīstību novadā		
RV1.1 Uzņēmējdarbības veicināšana		
U1.1.1.	Nodrošināt uzņēmējdarbības konsultāciju pieejamību	Tiek īstenots daļēji
U1.1.2.	Jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā	Tiek īstenots daļēji
U1.1.3.	Nodrošināt teritorijas mārketingu	Tiek īstenots pilnībā
U1.1.2.	Nodrošināt uzņēmējdarbības atbalstu	Tiek īstenots pilnībā
U1.1.5.	Ar tūrismu saistītas uzņēmējdarbības attīstība	Tiek īstenots pilnībā
RV1.2. Kooperācijas attīstība		
U.1.2.1.	Kooperācijas atbalsta stratēģijas izstrāde	Netiek izstrādāta
U.1.2.2.	Atjaunojamās enerģijas ražošana	Tiek īstenots daļēji
U.1.2.3.	Inovatīvu produktu radīšana	Tiek īstenots daļēji
VTP2- Dzīvojamo namu, sociālās infrastruktūras un ceļu apsaimniekošanas/ uzturēšanas vietējo resursu attīstība		
RV2.1. Tehniskās infrastruktūras attīstība un labiekārtošana		
U2.1.1.	Infrastruktūras attīstības sekmēšana	Tiek īstenots pilnībā
U2.1.2.	Ūdenssaimniecības attīstība	Tiek īstenots daļēji
U2.2.3.	Satiksmes drošības un organizācijas uzlabošana	Tiek īstenots pilnībā
U2.2.4	Teritorijas labiekārtošana	Tiek īstenots pilnībā

U2.2.5.	Velotūrisma attīstības veicināšana	Tiek īstenots daļēji
VTP 3– Izglītības kvalitātes un pieejamības nodrošināšana, tai skaitā mūžizglītība		
RV3.1. Izglītības kvalitātes un pieejamības nodrošināšana		
U3.1.1.	Izglītības pakalpojumu kvalitātes uzlabošana	Tiek īstenots pilnībā
U3.1.2.	Izglītības iestāžu renovācija un energoefektivitātes paaugstināšana	Tiek īstenots pilnībā
U3.1.3.	Interesu un profesionālās ievirzes izglītības pieejamība un attīstība	Tiek īstenots daļēji
VTP4 - Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana		
RV4.1: Kultūrvides attīstība		
U4.1.1.	Kultūras aktivitāšu veikšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība	Tiek īstenots pilnībā
U4.1.2.	Kultūrvides saglabāšana un pilnveidošana	Tiek īstenots pilnībā
VTP5 – Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras attīstīšana		
RV5.1. Sociālās aprūpe pakalpoju sakārtošana		
U5.1.1.	Sociālās aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	Tiek īstenots daļēji
RV5.2. Veselības aprūpes nodrošināšana		
U5.2.1.	Veselības aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	Tiek īstenots daļēji
U5.2.2.	Iedzīvotāju informēšana par pieejamajiem pakalpojumiem	Tiek īstenots pilnībā
RV5.3. Sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumu attīstība		
U5.3.1.	Sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumu attīstība	Tiek īstenots pilnībā
U5.3.2.	Izveidot un labiekārtot aktīvās atpūtas infrastruktūru	Tiek īstenots pilnībā
U5.3.3.	Sacensību un sporta pasākumu organizēšana.	Tiek īstenots pilnībā
VTP6 – Efektīvas pārvaldības nodrošināšana		
RV6.1.Pārvaldes, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu kapacitātes stiprināšana		
U6.1.1.	Paaugstināt pārvaldes, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu kapacitāti ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai	Tiek īstenots pilnībā
U6.1.2.	Uzlabot pakalpojumu sniegšanas kvalitāti	Tiek īstenots daļēji
VTP7 - Vides kvalitātes uzlabošana		
RV7.1.Teritorijas vides sakārtošana		
U7.1.1.	Ūdens tilpņu apsaimniekošana	Tiek īstenots daļēji
U7.1.2.	Atkritumu apsaimniekošana	Tiek īstenots daļēji
U7.1.3.	Karjeru apsaimniekošana	Tiek īstenots daļēji

3. BEVERĪNAS NOVADA VIDĒJA TERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

3.1. ATTĪSTĪBAS VADLĪNIJAS NOVADA ILGTERMIŅA PLĀNOŠANAS ELEMENTOS

Ilgtermiņa vīzija -

Pašpietiekams, sakopts novads   Latvijas mēroga nacionālā un lokālpatriotisma centrs BEVERĪNA.   Vairāk iedzīvotāju – bērniem bagātas ģimenes   Profesionāla pārvaldība ar augstu sabiedrības uzticību   Pērļu zveja Abulā

Iegūtā vīzija sastāv no pieciem formulējumiem.

Pirmais formulējums ir:

Pašpietiekams, sakopts novads

Pašpietiekamība plašākā izpratnē sevī ietver sekojošus jēdzienus:

Pašapgāde – Pieejamo un nepieciešamo izejmateriālu pirmām kārtām nodrošinām ar vietējiem resursiem;

Pašapkalpošana – Visas lietojamās tehnoloģijas un darbus spējam uzturēt vai veikt paši;

Profesionālisms – Visi darbinieki savās jomās ir augstas klases speciālisti;

Pašorganizācija – Ir izveidota un tiek uzturēta visiem novada iedzīvotājiem atvērta un pieejama kopdarbības struktūra.

Otrais formulējums ir:

Latvijas mēroga nacionāl- un lokālpatriotisma centrs BEVERĪNA

Novada un valsts vēstures zināšana un cienīšana ir novada ikviena iedzīvotāja tikums un ar apziņu pildīts pienākums. Veselīgs nacionālpatriotisms sabiedrību nešķel, tieši otrādi – tie, kas ciena zemi, valodu un savus līdzcilvēkus, paši ir cienīti sabiedrībā neatkarīgi no viņu etniskās piederības.

Trešais formulējums ir:

Vairāk iedzīvotāju – bērniem bagātas ģimenes

Labklājība tieši un nepārprotami atspoguļojas demogrāfiskajā situācijā. Arī lauku vides tīkotāji no pilsētas ir devuši zināmu artavu.

Ceturtais formulējums ir:

Profesionāla pārvaldība ar augstu sabiedrības uzticību

Novada pārvaldība ir dinamiska, caurspīdīga un aktīvi ievieš jaunumus. Ievēlētie deputāti ir sabiedrības pārstāvji, kuri nesavtīgi strādā novada iedzīvotāju labā. Domes speciālisti ir savas jomas profesionāļi un novada zinātāji.

Piektais formulējums ir:

Pērļu zveja Abulā

Tas ir izteikts “vīzijas rakstura” redzējums. Pērles kā vides un sabiedrības sakārtotības un nākotnes simbols un visu iepriekšējo vīzijas formulējumu koncentrēts rezumējums.

Novada ilgtermiņa galvenās prioritātes -

- Uzņēmējdarbības konkurētspējas paaugstināšana, izmantojot dažādus vietējās sadarbības mehānismus;
- Iedzīvotāju piesaiste ar inovatīvu vietējās ekonomikas modeli un sakoptu vidi;
- Novada atpazīstamības veicināšana un novada saliedēšana;
- Sociālās infrastruktūras pilnveidošana un efektīva izmantošana;
- Ģeogrāfiskā stāvokļa un teritorijas unikālo objektu izmantošana uzņēmējdarbības attīstīšanā.

Novada attīstības stratēģiskie mērķi:

- Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika
- Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība
- Ilgtspējīga vide un teritorija

3.2. BEVERĪNAS NOVADA VIDĒJA TERMIŅA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES

Prioritāšu avoti ir visi trīs plānošanas informatīvie pīlāri (skatīt 2.1.nodaļu). Nozīmīga ir formulējumu atslēgvārdu sakritība ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentos minēto, jo tie ir formālais pamatojums atbalsta saņemšanai šo prioritāšu ietvaros noteikto attīstības mērķu un rīcības virzienu īstenošanai. Prioritāšu saistība ar galvenajiem ilgtermiņa un vidēja termiņa plānošanas elementiem parādīta 2.attēlā. Beverīnas novada pašvaldība ir izvirzījusi trīs vidēja termiņa prioritāros virzienus, kuru nozīmība ir līdzvērtīga un vienādi aktuāla.

1. Dzīves vides kvalitāte un cilvēkresursu attīstība **iedzīvotāju piesaistei** novadam.
2. Tehniskās un sociālās **infrastruktūras** pilnveidošana un racionāla izmantošana kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai.
3. Profesionāla pārvaldība un pašvaldības kompetenču ietvaros nodrošināts vispusīgs atbalsts **uzņēmējdarbības** attīstībai un novada atpazīstamībai.

3.3. BEVERĪNAS NOVADA VIDĒJA TERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN RĪCĪBU VIRZIENI

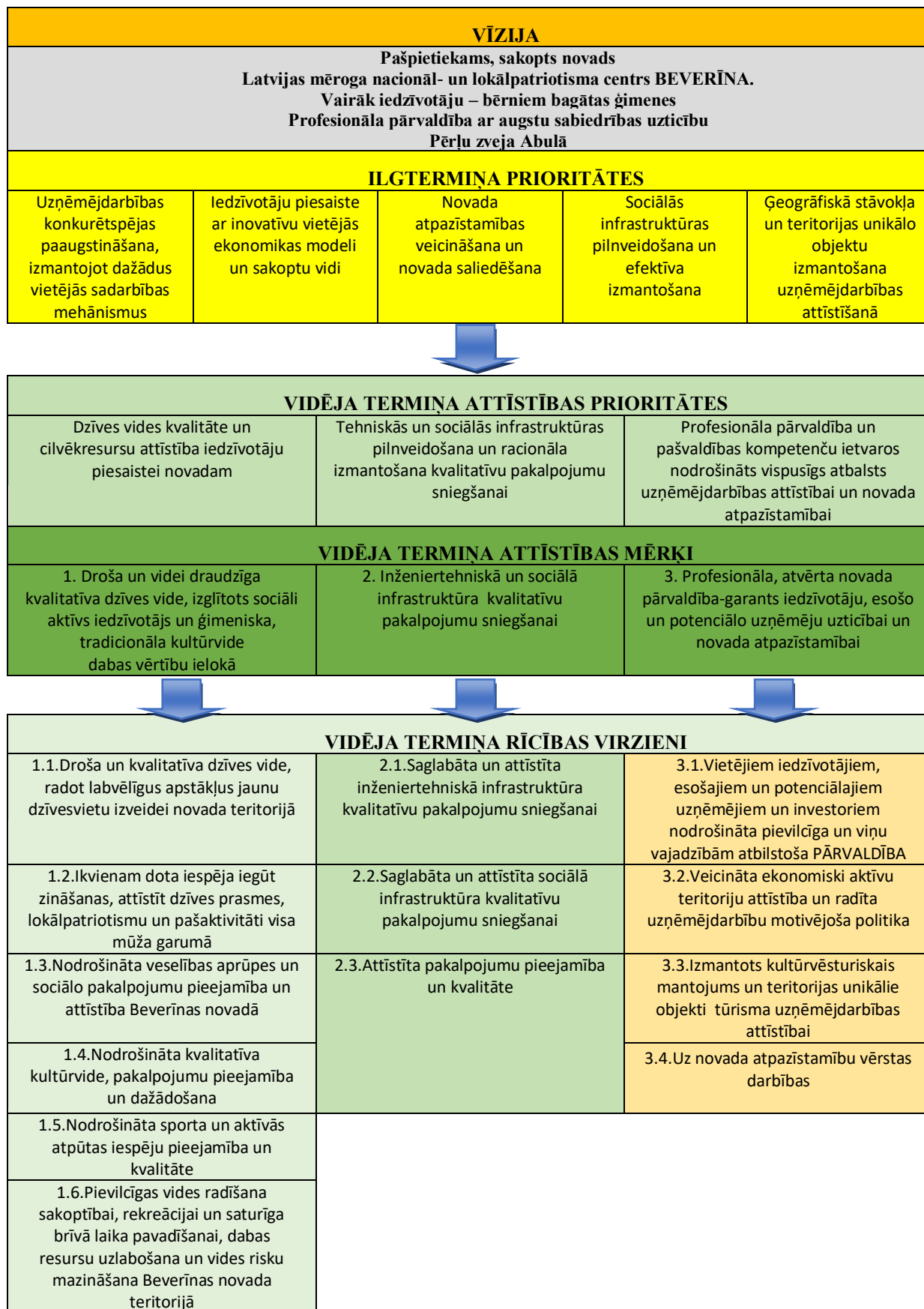
Vidēja termiņa attīstības mērķi un to rīcību virzieni strukturāli ir saskaņoti ar identificētajām prioritātēm un izriet no tām.

1. Droša un videi draudzīga kvalitatīva **dzīves vide, izglītots** sociāli aktīvs **iedzīvotājs** un ģimeniska, tradicionāla **kultūrvide** dabas vērtību ielokā.
  - 1.1. Droša un kvalitatīva **dzīves vide**, radot labvēlīgus apstākļus **jaunu dzīvesvietu** izveidei novada teritorijā – radītas iespējas novada esošā dzīvojamā fonda uzlabošanai un jaunu mājokļu būvniecībai, nodrošināta droša vide iedzīvotājiem un viesiem, sakārtoti autoceļi un uzlabota satiksmes drošība, veicināta gājēju un veloinfrastruktūras attīstība;
  - 1.2. Ikvienam dota iespēja **iegūt zināšanas**, attīstīt dzīves prasmes, lokālpatriotismu, pašaktivitāti un personīgo iniciatīvu visa mūža garumā – attīstītas pamata izglītības iespējas pilnveidojot izglītības programmu saturu, attīstot interešu izglītību un atbalstot mūžizglītības iespējas un pašīstenošanās pasākumus NVO sektorā un jauniešu vidū;

- 1.3. Nodrošināta **veselības aprūpes** un **sociālo pakalpojumu** pieejamība un attīstība Beverīnas novadā – radītas iespējas uzlabot un paplašināt veselības aprūpes pakalpojumus, veicināt veselīgu dzīvesveidu un pilnveidot sociālās aprūpes pakalpojumus;
- 1.4. Nodrošināta kvalitatīva **kultūrvide**, pakalpojumu pieejamība un dažādošana – radīta iespēja dažādu kultūras pasākumu pieejamībai novadā, saturīga brīvā laika pavadīšanai un latviešu tautas tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanai;
- 1.5. Nodrošināta **sporta** un **aktīvās atpūtas** iespēju pieejamība un kvalitāte – radītas iespējas dažādām sporta un aktīvās atpūtas iespējām novadā;
- 1.6. Pievilcīgas **vides** radīšana sakoptībai, rekreācijai un saturīga brīvā laika pavadīšanai, dabas resursu uzlabošana un vides risku mazināšana Beverīnas novada teritorijā – nodrošināta pievilcīga un labiekārtota novada apkārtējā teritorija, vides kvalitātes un dabas resursu uzlabošana, vides risku mazināšana.
2. Inženiertehniskā un sociālā **infrastruktūra** kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai.
  - 2.1. Saglabāta un attīstīta **tehniskā infrastruktūra** kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai – attīstīta komunālā infrastruktūra, atbalstīti energoefektivitātes pasākumi dzīvojamā fonda kvalitātes uzlabošanai;
  - 2.2. Saglabāta un attīstīta **sociālā infrastruktūra** kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai – veikti pagastu izglītības iestāžu stabilizācijas pasākumi, attīstīta sociālo pakalpojumu infrastruktūra, kultūras un kultūrtūrisma infrastruktūras objektu veidošana un attīstīšana, sporta un aktīvās atpūtas materiāltehniskās bāzes, infrastruktūras uzlabošana un tās izmantošanas efektivitātes paaugstināšana;
  - 2.3. Attīstīta **pakalpojumu** pieejamība un kvalitāte - komunālo saimniecību kapacitātes uzlabošana un ūdensapgādes e-pārvaldības attīstīšana.
3. Profesionāla, atvērta novada **pārvaldība** - garants iedzīvotāju, esošo un potenciālo **uzņēmēju** uzticībai un **novada atpazīstamībai**.
  - 3.1. Vietējiem iedzīvotājiem, esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem nodrošināta pievilcīga un viņu vajadzībām atbilstoša **pārvaldība** – uzlabots un pilnveidots pašvaldības un valsts pakalpojumu klāsts, nodrošināts novada attīstības plānošanas process;
  - 3.2. Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta **uzņēmējdarbību** motivējoša politika – radīta un attīstīta uzņēmējdarbībai nepieciešama infrastruktūra, pilnveidota uzņēmējdarbību veicinoša politika pašvaldībā;
  - 3.3. Izmantots kultūrvēsturiskais mantojums un teritorijas unikālie objekti **tūrisma uzņēmējdarbības** attīstībai – turpināta novada kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, apkopošana un iekļaušana tūrisma pakalpojumu attīstībai, unikālo objektu izmantošana aktīvā tūrisma attīstībai;
  - 3.4. Uz novada **atpazīstamību** vērstas darbības – veidots un popularizēts novada tēls, izstrādāta jauna novada atpazīstamības vizuālā identitāte – zīmols, tālāk attīstīta

pārrobežu sadarbība, aktīvi atspoguļotas novada aktualitātes pašvaldības mājaslapā un sociālajos tīklos.

2. att. Vidēja termiņa attīstības stratēģijas pamatelementi un to saistība ar ilgtermiņa stratēģiju

Vidēja termiņa attīstības prioritātes, rīcības virzieni, uzdevumi un pasākumi

Prioritāte 1. Dzīves vides kvalitāte un cilvēkresursu attīstība iedzīvotāju piesaistei novadam		
Mērķis 1 Droša un videi draudzīga kvalitatīva dzīves vide, izglītots sociāli aktīvs iedzīvotājs un ģimeniska, tradicionāla kultūrvide dabas vērtību ielokā		
1.1.RĪCĪBU VIRZIENS (RV) Droša un kvalitatīva dzīves vide, radot labvēlīgus apstākļus jaunu dzīvesvietu izveidei novada teritorijā	UZDEVUMS (U) 1.1.1. Uzlabot Beverīnas novada iedzīvotāju dzīvojamā fonda kvalitāti un pieejamību un radīt iespējas jaunu mājokļu izveidei	PASĀKUMS 1.1.1. Esošā dzīvojamā fonda kvalitātes un pieejamības uzlabošana
		PASĀKUMS 1.1.1.2. Jaunu mājokļu būvniecības iespēju radīšana
		PASĀKUMS 1.1.1.3. Daudzdzīvokļu māju iekšpagalmu uzlabošana ciemu teritorijās
		PASĀKUMS 1.1.1.4. Jaunu rotaļu laukumu izveidošana un esošo uzlabošana novada pagastos
	UZDEVUMS (U) 1.1.2. Radīt drošu vidi novada iedzīvotājiem un viesiem	PASĀKUMS 1.1.2.1. Iedzīvotāju un novada viesu miera un drošības līmeņa uzlabošana
		PASĀKUMS 1.1.2.2. Beverīnas novada publisko teritoriju labiekārtošana un apgaismojuma ierīkošana un pilnveidošana

	UZDEVUMS (U) 1.1.3. Nodrošināt pašvaldības autoceļu un ielu infrastruktūras atjaunošanu un kvalitātes uzlabošanu	PASĀKUMS 1.1.3.1. Ielu un autoceļu infrastruktūras kvalitātes uzlabošana novada pagastos
		PASĀKUMS 1.1.3.2. Ielu apgaismojuma ierīkošana un uzlabošana novada pagastos
		PASĀKUMS 1.1.3.3. Gājēju un veloceliņu infrastruktūras uzlabošana satiksmes drošības uzlabošanai Beverīnas novada pagastos
1.2.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Ikvienam dota iespēja iegūt zināšanas, attīstīt dzīves prasmes, lokālpatriotismu, pašaktivitāti un personīgo iniciatīvu visa mūža garumā	UZDEVUMS (U) 1.2.1. Attīstīt pamata dzīves prasmes un radošumu Beverīnas novada pirmsskolas izglītības iestādes un izglītības iestāžu pirmsskolas grupu audzēkņiem	PASĀKUMS 1.2.1.1. Beverīnas novada pirmsskolas izglītības iestādes un izglītības iestāžu pirmsskolas grupu audzēkņu pamatprasmju un radošuma attīstīšana
	UZDEVUMS (U) 1.2.2. Palielināt atbalstu un nodrošināt aktivitātes praktisko iemaņu un radošās kapacitātes attīstībai sākumskolas un pamata izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai	PASĀKUMS 1.2.2.1. Beverīnas novada izglītības iestāžu kapacitātes paaugstināšana izglītojamo individuālo kompetenču, praktisko iemaņu un radošuma attīstībai
		PASĀKUMS 1.2.2.2. Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai
		PASĀKUMS 1.2.2.3. Karjeras izglītības atbalsts izglītības iestādēs

		PASĀKUMS 1.2.2.4. Nometņu, radošo darbnīcu, pasākumu organizēšana
		PASĀKUMS 1.2.2.5. Skolēnu vasaras darba veicināšana Beverīnas novadā
	UZDEVUMS (U) 1.2.3. Uzlabot un pilnveidot izglītības programmu saturu un mācību bāzi Beverīnas novada izglītības iestādēs	PASĀKUMS 1.2.3.1. Mācību vides uzlabošana Beverīnas novada izglītības iestādēs
		PASĀKUMS 1.2.3.2. Interesu izglītības attīstība Beverīnas novada izglītības iestādēs
		PASĀKUMS 1.2.3.3. Izglītības iestāžu tēla stiprināšana un popularizēšana
	UZDEVUMS (U) 1.2.4. Nodrošināt mūžizglītības un pašīstenošanās pasākumus Beverīnas novada iedzīvotāju uzņēmējdarbības, darba iemaņu, prasmju un personīgās individualitātes attīstībai	PASĀKUMS 1.2.4.1. Prasmju un iemaņu apguves pasākumu īstenošana dažādām mērķa grupām Beverīnas novadā
		PASĀKUMS 1.2.4.2. Jaunu uzņēmējdarbības formu (sociālā uzņēmējdarbība, brīvprātīgais darbs, attālinātais darbs) popularizēšana un attīstība Beverīnas novadā
		PASĀKUMS 1.2.4.3. Jaunatnes darbības aktivizēšana

		PASĀKUMS 1.2.4.4. Nevalstiskā sektora un iedzīvotāju iniciatīvas grupu darbības attīstība Beverīnas novada pievilcīgas dzīves vides veidošanai un sadarbības veicināšanai ar Beverīnas novada pašvaldību
1.3.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Nodrošināta veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība un attīstība Beverīnas novadā	UZDEVUMS (U) 1.3.1. Nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Beverīnas novada pagastos	PASĀKUMS 1.3.1.1. Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana un dažādošana
		PASĀKUMS 1.3.1.2. Veselas un veselīgas sabiedrības veidošana Beverīnas novadā
	UZDEVUMS (U) 1.3.2. Nodrošināt un pilnveidot sociālās aprūpes pakalpojumus Beverīnas novada pagastos	PASĀKUMS 1.3.2.1. Sociālo pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana un dažādošana Beverīnas novada pagastos
		PASĀKUMS 1.3.2.2. Ģimenes atbalsta pakalpojumu attīstība Beverīnas novadā
1.4.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Nodrošināta kvalitatīva kultūrvide, pakalpojumu pieejamība un dažādošana	UZDEVUMS (U) 1.4.1. Nodrošināt kultūras pakalpojumu pieejamību un dažādošanu saturīga brīvā laika pavadīšanai Beverīnas novadā	PASĀKUMS 1.4.1.1. Tradicionālo kultūras pasākumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana un dažādošana
		PASĀKUMS 1.4.1.2. Atbalsts latviešu tautas tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanai un veicināšanai

		caur tradicionālajiem pasākumiem un pašdarbības kolektīviem
1.5.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Nodrošināta sporta un aktīvās atpūtas iespēju pieejamība un kvalitāte	UZDEVUMS (U) 1.5.1. Nodrošināt sporta un aktīvās atpūtas iespēju pieejamību un kvalitāti Beverīnas novadā	PASĀKUMS 1.5.1.1. Sporta un aktīvās atpūtas pasākumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana un dažādošana
1.6.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Pievilcīgas vides radīšana sakoptībai, rekreācijai un saturīga brīvā laika pavadīšanai, dabas resursu uzlabošana un vides risku mazināšana Beverīnas novada teritorijā	UZDEVUMS (U) 1.6.1. Nodrošināt pievilcīgas Beverīnas novada apkārtējās teritorijas radīšanu un uzturēšanu, rekreācijas teritoriju izveidi un labiekārtošanu	PASĀKUMS 1.6.1.1. Parku, skvēru un atpūtas vietu izveidošana un esošo uzlabošana novada pagastos
		PASĀKUMS 1.6.1.2. Vides objektu uzstādīšana Beverīnas novadā
	UZDEVUMS (U) 1.6.2. Nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu, dabas resursu uzlabošanu un vides risku mazināšanu Beverīnas novada teritorijā	PASĀKUMS 1.6.2.1. Iedzīvotāju videi draudzīgas apziņas veidošana
		PASĀKUMS 1.6.2.2. Vides kvalitātes un dabas resursu uzlabošanas, kontroles un aizsardzības pasākumu nodrošināšana Beverīnas novadā
		PASĀKUMS 1.6.2.3. Zaļā pasaulē zaļa Latvija, zaļā Latvijā zaļa Trikāta
		PASĀKUMS 1.6.2.4. Novada ūdenstilpju apsaimniekošanas pasākumu nodrošināšana

		PASĀKUMS 1.6.2.5. Trikātas ezers – mūsu kopīgā rūpe
Prioritāte 2		
Tehniskās un sociālās infrastruktūras pilnveidošana un racionāla izmantošana kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai		
Mērķis 2		
Tehniskā un sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai		
2.1.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Saglabāta un attīstīta tehniskā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai	UZDEVUMS (U) 2.1.1. Attīstīt un uzlabot komunālo pakalpojumu kvalitāti un pieejamību	PASĀKUMS 2.1.1.1. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstīšana pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanai
		PASĀKUMS 2.1.1.2. Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu un iekāru izveide jaunu pieslēgumu nodrošināšanai
		PASĀKUMS 2.1.1.3 Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitātes uzlabošana
		PASĀKUMS 2.1.1.4. Centralizētās siltumapgādes pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana Mūrmuižā
	UZDEVUMS (U) 2.1.2. Veikt energoefektivitātes pasākumus	PASĀKUMS 2.1.2.1. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju atjaunošanas un energoefektivitātes procesa veicināšana
2.2.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Saglabāta un attīstīta sociālā infrastruktūra kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai	UZDEVUMS (U) 2.2.1. Saglabāt un attīstīt Beverīnas novada izglītības iestāžu infrastruktūru	PASĀKUMS 2.2.1.1. Pirmsskolas izglītības iestādes un pirmsskolas grupu kvalitātes un pieejamības uzlabošana

		PASĀKUMS 2.2.1.2. Sākumskolas un pamata izglītības iestāžu kvalitātes un pieejamības uzlabošana
	UZDEVUMS (U) 2.2.2. Saglabāt un attīstīt Beverīnas novada sociālo pakalpojumu infrastruktūru	PASĀKUMS 2.2.2.1. Sociālo pakalpojumu infrastruktūras kvalitātes un pieejamības uzlabošana un dažādošana
	UZDEVUMS (U) 2.2.3. Saglabāt un attīstīt Beverīnas novada kultūras un sporta infrastruktūru	PASĀKUMS 2.2.3.1. Kultūras pakalpojumu infrastruktūras kvalitātes un pieejamības saglabāšana un uzlabošana
		PASĀKUMS 2.2.3.2. Sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumu infrastruktūras kvalitātes un pieejamības saglabāšana un uzlabošana
		PASĀKUMS 2.2.3.3. Veloparka trases izveidošana Beverīnas novadā
	2.3.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Attīstīta pakalpojumu pieejamība un kvalitāte	UZDEVUMS (U) 2.3.1. Attīstīt pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
PASĀKUMS 2.3.1.2. Ūdensapgādes e-pārvaldības attīstīšana		
Prioritāte 3		
Profesionāla pārvaldība un pašvaldības kompetenču ietvaros nodrošināts vispusīgs atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai un novada atpazīstamībai		
Mērķis 3		

Profesionāla, atvērta novada pārvaldība-garants iedzīvotāju, esošo un potenciālo uzņēmēju uzticībai un novada atpazīstamībai		
3.1.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Vietējiem iedzīvotājiem, esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem nodrošināta pievilcīga un viņu vajadzībām atbilstoša PĀRVALDĪBA	UZDEVUMS (U) 3.1.1. Uzlabot un pilnveidot valsts un pašvaldības sniegto pakalpojumu klāstu Beverīnas novadā	PASĀKUMS 3.1.1.1. Kapacitātes stiprināšana pašvaldības funkciju nodrošināšanai
		PASĀKUMS 3.1.1.2. Mūsdienu komunikācijām atbilstošu Beverīnas novada pašvaldības sabiedrisko attiecību instrumentu nodrošinājums
		PASĀKUMS 3.1.1.3. Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra (VPVKAC) darbības attīstība
		PASĀKUMS 3.1.1.4. Pašvaldības administratīvā centra ēkas pārbūve par daudzfunkcionālu ēku
	UZDEVUMS (U) 3.1.2. Nodrošināt pašvaldības un nozaru attīstības plānošanas procesu nepārtrauktību	PASĀKUMS 3.1.2.1. Pašvaldības attīstības plānošanas un nozaru dokumentu izstrāde
3.2.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Veicināta ekonomiski aktīvu teritoriju attīstība un radīta uzņēmējdarbību motivējoša politika	UZDEVUMS (U) 3.2.1. Radīt un attīstīt piemērotu tehnisko infrastruktūru uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai Beverīnas novadā	PASĀKUMS 3.2.1.1. Nekustamo īpašumu iegāde/pārņemšana stratēģiski svarīgu pašvaldības projektu realizācijai
		PASĀKUMS 3.2.1.2. Meliorācijas sistēmas atjaunošana nekustamajā īpašumā „Rušas”
		PASĀKUMS 3.2.1.3. Meliorācijas sistēmu atjaunošana

		Beverīnas novadā
		PASĀKUMS 3.2.1.4. Ielu tirdzniecības paviljona un laukuma iekārtošana Mūrmuižas ciemā
		PASĀKUMS 3.2.1.5. Tūrisma, amatniecības un mūžizglītības centru izveide novada pagastos
		PASĀKUMS 3.2.1.6. Norāžu sistēmas uz novada ceļiem pilnveidošana
	UZDEVUMS (U) 3.2.2. Pilnveidot uzņēmējdarbības attīstības veicinošu politiku Beverīnas novada pašvaldībā	PASĀKUMS 3.2.2.1. Uzņēmējdarbības motivēšana
		PASĀKUMS 3.2.2.2. Sadarbības pasākumu ar uzņēmējiem ieviešana
		PASĀKUMS 3.2.2.3. Prakšu vietu apzināšana Beverīnas novadā un popularizēšana studentu un jauniešu vidū
3.3.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Izmantots kultūrvēsturiskais mantojums un teritorijas unikālie objekti tūrisma uzņēmējdarbības attīstībai	UZDEVUMS (U) 3.3.1. Turpināt novada kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un apkopošanu	PASĀKUMS 3.3.1.1. Beverīnas novada kultūras un vēsturiskā mantojuma saglabāšana, attīstība, efektīva izmantošana un atpazīstamības veicināšana
		PASĀKUMS 3.3.1.2. Kultūrizglītības veicināšana Beverīnas novadā

	UZDEVUMS (U) 3.3.2. Apzināt un izveidot novada unikālos objektus un nemateriālo kultūras mantojumu tūrisma uzņēmējdarbības attīstīšanai	PASĀKUMS 3.3.2.1. Dabas un kultūrvēstures mantojuma objektu izmantošana ilgtspējīgai tūrisma attīstībai
		PASĀKUMS 3.3.2.2. Beverīnas novada tūrisma informācijas uzlabošana un pieejamības nodrošināšana
		PASĀKUMS 3.3.2.3. Aktīvā tūrisma un ūdenstūrisma veicināšana Beverīnas novadā
3.4.RĪCĪBU VIRZIENS (RV): Uz novada atpazīstamību vērstas darbības	UZDEVUMS (U) 3.4.1. Veicināt Beverīnas novada atpazīstamību ārtelpā	PASĀKUMS 3.4.1.1. Beverīnas novada tēla veidošana un popularizēšana
		PASĀKUMS 3.4.1.2. Pārrobežu sadarbības attīstīšana